

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
SOCIĀLO ZINĀTŅU FAKULTĀTE
KOMUNIKĀCIJU ZINĀTNES NODAĻA

**Kristapa Porziņa 2017./2018. gada NBA sezonas snieguma
reprezentācija (pirms un pēc traumas) Latvijas sporta ziņu
portālā “sportacentrs.com”**

BAKALAURA DARBS

Autors: **Mārcis Gaigalnieks**

Studenta apliecības Nr.: mg16067

Darba vadītājs: Dr.sc.comm. Didzis Bērziņš

RĪGA 2019

ANOTĀCIJA

Bakalaura darba tēma ir Kristapa Porziņģa 2017./2018. gada NBA sezonas snieguma reprezentācija (pirms un pēc traumas) Latvijas sporta ziņu portālā “sportacentrs.com”.

Darba mērķis ir izpētīt, kā Kristapa Porziņģa 2017./2018. gada NBA sezonas sniegums pirms un pēc traumas tika atspoguļots Latvijas sporta ziņu portālā „sportacentrs.com”.

Teorētiskajā daļā tiks izmantotas sociālo reprezentāciju un mediju dienas kārtības teorijas, kā arī tiks aprakstīta informācija par sporta žurnālistiku. Metodoloģijas nodaļā ir aprakstītas kontentanalīze un intervija. Kā kvalitatīvā metode pētījuma veikšanai tika izvēlēta intervija, precīzāk, trīs ekspertu viedokļi (Rolands Eliņš, Emīls Ozerinskis un Agris Suveizda) no sporta ziņu portāla “sportacentrs.com”, kuri strādā medijā un laika posmā no 2017. gada 17. oktobra līdz 2018. gada 8. jūnijam veidoja publikācijas par Kristapu Porziņģi. Kā kvantitatīvā metode tika izmantota kvantitatīvā kontentanalīze, kuras ietvaros sporta ziņu portālā “sportacentrs.com” publicētie ieraksti tika analizēti pēc piecām kategorijām.

Empīriskajā daļā ir aprakstīta informācija par Latvijas sporta ziņu portālu “sportacentrs.com” un Kristapa Porziņģa biogrāfiju. Tāpat empīriskajā daļā ir aprakstīti, kā arī grafikos un tabulās atspoguļoti iegūtie dati no kvantitatīvās kontentanalīzes. Empīriskajā daļā ir apkopotas intervijas ar trim žurnālistiem no sporta ziņu portāla “sportacentrs.com”.

Secinājumos ir darba autora atziņas par iegūtajiem datiem no kvantitatīvās kontentanalīzes un trim intervijām ar sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” žurnālistiem. Kvantitatīvās kontentanalīzes pētījuma rezultāti atklāja tendenci, ka sporta ziņu portāls “sportacentrs.com” aktīvāk sekoja līdzī Kristapa Porziņģa sniegumam pirms gūtās traumas, ko apstiprināja trīs medijā strādājošie žurnālisti.

Atslēgas vārdi: Kristaps Porziņģis, sporta ziņu portāls “sportacentrs.com”, reprezentācija, Nacionālā basketbola asociācija (NBA).

ANNOTATION

The theme of the bachelor's research is the representation of Kristaps Porziņģis 2017./2018. season in NBA (before and after injury) in Latvian news portal "sportacentrs.com".

The aim of the work is to analyze how Kristaps Porziņģis performance was reflected in the Latvian sports news portal "sportacentrs.com" before and after the injury.

In the theoretical part will be described as social representation and agenda-setting theories and will be studied and described information about sports journalism. In the methodological part will be described content analysis of the Latvian sports news portal "sportacentrs.com" published articles about Kristaps Porzingis and interviews/expert opinion. As qualitative method will be used an interview, more specifically, expert opinions from three journalists (Rolands Eliņš, Emīls Ozerinskis, and Agris Suveizda), who work at the sports news portal "sportacentrs.com" and who write about Kristaps Porziņģis in the time period from 17th October 2017 until 8th June 2018. As the quantitative method is used quantitative content analysis and with that method was used, where entries published in the sports news portal "sportacentrs.com" were analyzed in five categories.

In the empirical part is information about sports new portal "sportacentrs.com" and biography about Kristaps Porziņģis. Also, an empirical part has described the results of content analysis. The results of content analysis are reflected in graphics and table. There also is described interviews from three journalists who work in sports news portal "sportacentrs.com".

In conclusion, there are bachelors author thoughts about results from content analysis and three journalists' interviews. In content analysis, there is a tendency that confirmed interviews with experts, that sports news portal "sportazines.com" followed more before Kristaps Porziņģis injury.

Key words: Kristaps Porzings, sports news portal "sportacentrs.com", representation, National Basketball Association (NBA).

SATURS

Apzīmējumu saraksts.....	5
Ievads.....	6
1. Sociālās reprezentācijas teorija.....	8
2. Sporta žurnālistika	13
3. Mediju dienas kārtības teorija.....	19
4. Metodoloģija.....	23
4.1. Kontentanalīze	23
4.2. Intervija, ekspertu viedoklis	24
4.3. Pētījuma dizains.....	25
5. Kristapa Porziņģa 2017./2018. gada NBA sezonas snieguma atspoguļojuma sporta ziņu portālā “sportacentrs.com” un ekspertu viedokļu analīze	27
5.1. Kristaps Porziņģis un NBA	27
5.2. Sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” apraksts.....	29
5.3. Sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” ierakstu kontentanalīze	30
5.4. Sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” ekspertu interviju analīze.....	40
Secinājumi	48
Izmantotās literatūras saraksts	50
Pielikumi.....	53

APZĪMĒJUMU SARAKSTS

NBA – Nacionālā basketbola asociācijā

NHL – Nacionālā hokeja līga

u.c. – un citi

u.tml. – un tamlīdzīgi

att. – attēls

tab. – tabula

IEVADS

Nacionālajā basketbola asociācijā (NBA) šobrīd spēlē četri latvieši – Dāvis Bertāns, Dairis Bertāns, Rodions Kurucs un Kristaps Porziņģis. 2018.gada februārī Porziņģis guva ceļģaļa krustenisko saišu plīsumu un laukumā nav devies vēl līdz šim. NBA pēdējo gadu laikā ir krietni attīstījusies – pašreizējā līgas komisāra Ādama Silvera vadībā NBA vērtība no 4,8 miljardiem dolāru (4,2 miljardi eiro) ir kāpusi līdz aptuveni 9,1 miljardiem dolāru (8 miljardi eiro).¹ Darba autors izvēlējās šo tēmu, jo, viņaprāt, Kristaps Porziņģis ir lielākā Latvijas sporta zvaigzne mūsdienās, iespējams pat visā Latvijas sporta vēsturē. Darba autors uzskata, ka tas ir aktuāli arī sporta ziņu portālam “sportacentrs.com”, jo šis medijs ir viens no vadošajiem sporta ziņu satura veidotājiem Latvijā. Tāpat tas ir svarīgi arī sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” žurnālistiem, jo darba autora pētījums atspoguļo publicēto ierakstu atgriezenisko saiti un arī to, kā tieši mainījās žurnālistu dienas kārtība.

Bakalaura darba **tēma** ir Kristapa Porziņģa 2017. /2018. un 2018./2019.gada NBA sezonas snieguma reprezentācija Latvijas sporta ziņu portālā “sportacentrs.com”

Laika posms: no 2017.gada 17. oktobris līdz 2018.gada 11. aprīlis

Pētījuma problēma: kā Kristapa Porziņģa sniegums pirms un pēc traumas mainīja Latvijas sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” dienaskārtību.

Pētāmais objekts: par Kristapa Porziņģa 2017. /2018. gada NBA sezonas publicētie ziņu materiāli portālā “sportacentrs.com”.

Pētāmais priekšmets: portāla “sportacentrs.com” radītais tēls 2017. /2018. gada Kristapa Porziņģa NBA sezonai (kā tas attīstījās pirms un pēc traumas);

Pētījuma mērķis: izpētīt kā Kristapa Porziņģa 2017. /2018 NBA sezona tika atspoguļota sporta ziņu portālā “sportacentrs.com”.

Pētījuma mērķa realizēšanai tika izvirzīti šādi darba **uzdevumi:**

1. Noskaidrot, kādu tēlu/lomu Kristaps Porziņģis spēlē portālā “sportacentrs.com” dienaskārtībā (pirms un pēc traumas);
2. Iepazīties ar akadēmisko literatūru par mediju dienas kārtības un sociālās reprezentācijas teorijām;
3. Apgūt akadēmisko literatūru par sporta un komunikācijas attiecībām;
4. Raksturot pētījumu metodes – kvantitatīvo kontetnanalīzi un interviju;

¹ A. Abeldaiem. (2018). Sports Illustrated, Report: NBA Commissioner Adam Silver Passed on Inquiries From NFL Owners to Switch Leagues. (Skatīt: https://www.si.com/nba/2019/02/14/adam-silver-nfl-commissioner-inquiries-leagueowners?utm_campaign=sinow&utm_source=twitter.com&xid=socialflow_twitter_si&utm_medium=social)

5. Atlasīt portāla “sportacentrs.com” publikācijas par Kristapa Porziņģa 2017./2018.gada NBA sezonas sniegumu;

6. Izpētīt kā mainījās Porziņģa tēls Latvijas ziņu portālā “sportacentrs.com” pirms/pēc traumas;

7. Intervēt sporta žurnālistus no portāla “sportacentrs.com”;

8. Iegūtos datus izanalizēt un aprakstīt;

9. Izdarīt secinājumus par Kristapa Porziņģa 2017./2018.gada NBA sezonas snieguma reprezentāciju Latvijas ziņu portālā “sportacentrs.com”.

Pētījuma daļa: tiks analizēti iegūtie dati no Latvijas ziņu portāla “sportacentrs.com” ar kvantitatīvās un kvalitatīvas kontentanalīzes palīdzību. Tālāk tiek noskaidrots un aprakstīts ekspertu viedoklis par Kristapa Porziņģa 2017./2018.gada NBA sezonas sniegumu.

Pētnieciskie jautājumi:

1. Kā mediji reprezentēja Kristapa Porziņģa gūto traumu?

2. Kāda loma portāla dienas kārtībā tika atvēlēta Kristapam Porziņģim?

Teorētiskā daļa – tiek veikta detalizēta literatūras izpēte un informācijas apkopošana par reprezentācijas teoriju, mediju dienaskārtību teoriju, kā arī akadēmiskā literatūra par sporta un komunikācijas attiecībām.

Pētījuma metodes – kā kvalitatīvā metode tiks izmantota intervija, precīzāk, tiks iegūtas trīs intervijas ar sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” žurnālistiem, kuri veidojuši publikācijas par Kristapu Porziņģi laika posmā no 2017. gada 17. oktobra līdz 2018. gada 8. jūnijam. Savukārt kā kvantitatīvā metode tiks izmantota kvantitatīvā kontentanalīze, kura tiks veikta ar piecu kategoriju palīdzību.

Pētījuma novitāte – par Kristapu Porziņģi šāds pētījums vēl nav veikts, ir pētīts viņa lietotnes “Instagram” konts un viņa darbība reklāmās, bet ne par latviešu basketbolista reprezentācijas medijos salīdzinājums pirms un pēc gūtās traumas. Tāpat līdz šim vēl nav veikti pētījumi par sportistu atspoguļojumi sporta ziņu portālos.

1. SOCIĀLĀS REPREZENTĀCIJAS TEORIJA

Sociālās reprezentācijas pēc sava sadalījuma ir galvenokārt atkarīgas no tā, kādi sociālie faktori to ietekmē, vai kādās sociālās grupās tās ir parādījušās. Pasaules kultūras ir ļoti atšķirīgas. Katrā kultūrā ir savas vērtības un normu sistēmas, kas arī daļa sociālās reprezentācijas. Ietekme notiek pateicoties cilvēkiem no konkrētas kultūras, kas komunikācijas un organizēšanas procesā maina sociālās reprezentācijas veidu, atbilstoši sev.²

Sociālās reprezentācijas ir iespējams iedalīt divās atšķirīgās kategorijās pēc tās lomās. Pirmajā kategorijā sociālās reprezentācijas loma ir vienkāršot dažādus objektus, notikumus un arī cilvēkus, ar kuriem rodas saskarsme. Reprezentācijas šīm lietām dod skaidru formu, sakārto lietas pēc kategorijām vai izveido tos kā konkrēta tipa modeli, kuru izmanto noteikta cilvēku grupa. Jauno elementu kopējais skaits atbilst precīzi šim modelim un apvienojas tajā. Ja vadīties pēc sociālpsiholoģijas grāmatas, sociālo reprezentāciju skaidro kā fenomenu, jeb sistēmu, kas sevī ietver vairākus uzskatus, viedokļus par lietām, kā arī zināšanas, kas ir specifiski konkrētai kultūrai vai sociālai grupai.³

Pēc Serges Moskoviča domām, cilvēki pieņem, ka, zemeslode ir apaļa vai, piemēram, komunismu sasaista ar sarkano krāsu. Pat tad, kad persona vai objekts neatbilst izveidotajam modelim, cilvēki piešķir lomu, lai tie atbilstu izvēlētajai kategorijai. Praksē tie kļūst vienādi ar pārējiem objektiem vai personām, taču pastāv liela iespēja, ka tie tiks nepareizi uztverti vai saprasti. Šīs konvencijas ļauj cilvēkiem saprast, kāda ir nozīme visām lietām.⁴

Otrajā kategorijā reprezentācijas loma ir preskriptīvās. Tās pamatīgi ietekmē cilvēku ikdienas dzīvi. Kategorija apvieno tagadnes struktūru (pirms esam sākuši kaut ko domāt par objektu) un tradīciju struktūru (nosaka par ko mums vajadzētu domāt).⁵

Denīza Džodelete (*Denise Jodelet*) par galveno sociālo reprezentāciju lomu uzskata to, ka tās ļauj interpretēt sociālo vidi. Autore grāmatā ar parastiem vārdiem mēģina paskaidrot, ka sociāla reprezentācija ir praktisko zināšanu forma, kas apvieno subjektu ar objektu.⁶ Savukārt, psiholoģijas pasniedzējs Roberts Fars (*Robert Farr*) ir apskatījis attiecības starp to, kā cilvēki iztēlojas lietas un to kā cilvēki šīs lietas apraksta. Pēc grāmatas autora domām, sociālās reprezentācijas teorijas izejas punkts ir indivīdu, attieksmju un fenomenu daudzveidībā, kā arī īpatnībās un neprognozējamībā. Galvenais mērķis ir atklāt kā indivīdi un to grupas spēj veidot

² Higgins, E. Kruglanski, A. Van Lange, P. (2012). Handbook of Theories of Social Psychology, 478.lpp.

³ Turpat.

⁴ Mosovici, S. (2000). Social Representations. Cambridge: Polity Press. 22-23 lpp

⁵ Turpat, 23-24 lpp

⁶ Turpat, 11.lpp

stabilu un paredzamu pasauli šajā daudzveidībā.⁷ Cits autors apraksta sociālo reprezentāciju galveno funkciju kā dialogu, kas palīdz ievest kārtību un organizēt visu apkārtējo vidi un padarīt to skaidrāk saprotamu un vieglāk uztveramu.⁸

Pētnieks Stjuarts Hols (*Stuart Hall*) atklāja trīs galvenās teorētiskās pieejas, kuras paskaidro, kā sociālās reprezentācijas darbojas ar valodas palīdzību:

- atspoguļošanas pieeja (reflective);
- nodoma pieeja (intentional);
- konstruktīvisma pieeja (constructionist).

Pirmā pieeja ir atspoguļošanas pieeja. Atspoguļošanas pieejā objekti, personas, idejas un notikumi tiek attēloti ar valodas līdzekļu palīdzību un ar mērķi - atspoguļot īsto nozīmi ar jau pastāvošo nozīmi. Otrā pieeja ir nodomu pieeja. Tā ir pilnīgi pretēja pirmajai pieejai. Nodomu pieeja paredz, ka runātājs jeb autors, ir tas, kurš dod savu unikālo nozīmi pasaulei ar valodas līdzekļu palīdzību. Vārdiem ir tieši tāda nozīme, kuru autors tiem ir arī piešķīris. Cilvēki nevar būt vienīgais unikālais valodas nozīmes avots, jo tas nozīmētu, ka mēs spētu runāts tikai pilnīgi privātajās valodās. Valodas pamatā ir komunikācija, taču tā ir atkarīga no kopīgām valodu konvencijām un vienotiem valodu kodiem. Trešā pieeja ir konstruktīvisma pieeja. Tā apskata valodas publisko un sociālo raksturu. Precīzāk, tā apkopo atspoguļošanas un nodoma pieejas vienā. Tā paskaidro, ka ne objekti paši, ne individuāli valodas izmantotāji nevar izmainīt valodas nozīmi. Lietas neko nenozīmē, cilvēki paši veido to nozīmi pielietojot reprezentatīvās sistēmas, piemēram, jēdzienus un zīmes. Balstoties uz konstruktīvisma pieeju, cilvēki nedrīkst sajaukt materiālo pasauli (kurā dzīvo lietas un cilvēki) ar simboliskajām praksēm un procesiem (caur kuriem strādā reprezentācijas un nozīmes). Konstruktīvistiem nenoliedz materiālo pasauli. Tā nav materiālā pasaule, kurā tiek radīta nozīme. Tā ir valodas vai jebkura cita sistēma, kuru lietojam, lai reprezentētu jēdzienus.⁹ Ticība, uz kuru balstās primitīvā doma - ja šāds termins joprojām ir pieņemams - ir ticība prāta neierobežotajai varai veidot realitāti, iedziļināties un aktivizēt to un noteikt notikumu gaitu. Ticējums, uz kuru balstās mūsdienu zinātniskā domāšana, ir tieši pretējs, tā ir ticība bezmērķībai veidot domu, lai pilnībā noteiktu tās evolūciju un lai tā būtu interiorizēta un pārdomāta. Pirmajā gadījumā uzskata, ka domas iedarbojas uz realitāti, bet otrajā gadījumā, ka reakcija uz realitāti. Tajā objekts rodas kā domas atkārtojums, bet otrā doma ir objekta atkārtojums un, ja, pirmkārt, mūsu vēlmēs kļūst par realitāti vai kaislīgu domāšanu, tad, visbeidzot, jādomā par to, kā īstenību pārvērst mūsu vēlmēs, lai tās

⁷ Mosovici, S. (2000). *Social Representations*. Cambridge: Polity Press, 55-56 lpp

⁸ Howarth, C. (2006). *How Social Representations of Attitudes Have Informed Attitude Theories: The Consensual and the Reified*. Theory and Psychology

⁹ Hall, S. (1997). Sage Publications. *REPRESENTATION Cultural Representations and Signifying Practices*. 24-26lpp.

depersonalizētu. Bet tā kā abas nostājas ir simetriskas, tām var būt tikai viens un tas pats cēlonis, ar kuru mēs jau sen esam pazīstami - cilvēka instinktīvās varas šausmas, kuras viņš nespēj mazināt, un viņa centieni izdomas dēļ kompensēt šo bezspēcību. Vienīgā atšķirība ir tā, ka, lai gan primitīvais prāts izgaissina dabas spēku, zinātniskais prāts zaudē domas spēku. Ciktāl pirmais ir ļāvis mums izdzīvot miljoniem gadu un otrs - sasniegt tik daudz dažu gadsimtu laikā, mums ir jāpieņem, ka katrs no tiem savā veidā ir patiess aspekts attiecībās starp mūsu iekšējo un ārējo pasauli.¹⁰

Pasaulē pazīstami sociālpsihologi Aleks Gillespijs (*Alex Gillespie*) un Ivana Markova (*Ivana Markova*) arī piedāvā savu definīciju sociālai reprezentācijai. Pētnieki uzskata, ka tas ir process, kas kopēji kolektīvi veidotus mediatorus, jeb iezīmes ievieto personīgajos un sociālajos dzīves kontekstos. Var secināt, ka šo autoru viedoklis sakrīt ar iepriekš minētiem autoru viedokļiem par to, ka sociālo reprezentāciju pirmsākumus var meklēt visu cilvēku kultūras dzīves centrā.¹¹

Sociālā psiholoģija acīmredzami ir zinātniskas domas izpausme, un tāpēc, pētot kognitīvo sistēmu, tā postulē:

1) normāla individuāla reakcija uz parādībām, cilvēkiem vai notikumiem tāpat kā zinātnieki vai statistiķi;

2) sapratne ietver informācijas apstrādi.

Citiem vārdiem sakot, mēs uztveram pasauli, tāda kāda tā ir, un visas mūsu uztveres, idejas un atribūti ir atbildes reakcija uz stimuliem no fiziskās vai kvazifiziskās vides, kurā mēs dzīvojam. Tas, kas mūs atšķir, ir nepieciešamība pareizi novērtēt būtnes un objektus, pilnībā aptvert realitāti un tas, kas atšķir vidi, ir tās autonomija, tā neatkarība no mums vai mēs esam pazīstami kā kognitīvās neobjektivitātes, subjektīvie izkropļojumi, apzināšanās tendences acīmredzami pastāv, tāpat arī visi ir informēti, bet tie ir precīzi neobjektivitāte, izkropļojumi un tendences attiecībā uz modeli, uz noteikumiem, kas tiek uzskatīti par normu.¹²

Tomēr šķietami, ka daži parasti fakti ir pretrunā ar šiem diviem postulātiem. Pirmkārt, pazīstamais novērojums, ka mēs neapzināmies dažas no visredzamākajām lietām - ka mēs neredzam to, kas ir mūsu acu priekšā. Tas skaidrojams tā - mūsu redze vai mūsu uztvere būtu blāvāka, lai konkrētā cilvēku grupa vai nu sava vecuma dēļ, piemēram, vecums, kas attiecas uz jauniešiem un vecākajiem cilvēkiem, vai arī viņu rases dēļ, piemēram, melnādainie un

¹⁰ Mosovici, S. (2000). *Social Representations*. Cambridge: Polity Press. 18-19pp.

¹¹ Gillespie, A. Markova, I. (2008). *Trust and Distrust: Sociocultural Perspectives*. P. xi. Retrieved May 20, 2019 from

<http://datubazes.lanet.lv:3537/ehost/ebookviewer/ebook/ZTAwMHh3d19fNDcwNDE5X19BTg2?sid=145917e7-814b-4cb1-b1f6-fa3da8b717d6@sessionmgr4003&vid=3&hid=4201&format=EB>

¹² Mosovici, S. (2000). *Social Representations*. Cambridge: Polity Press, 19-21pp

baltādainie cilvēki, kļūtu neredzama, ja viņi tiktos aci pret aci.¹³ Otrkārt, mēs bieži pamanām, ka daži fakti, kurus bijām uztvēruši kā pašsaprotamus, kas bija mūsu izpratnes un uzvedības pamatā, pēkšņi izrādās tikai ilūzijas. Piemēram, jau tūkstošiem gadu cilvēki bija pārliecināti, ka saule riņķo ap stacionāru zemi. Nikolajs Koperniks (*Nicolaus Copernicus*) uzskatīja, ka mēs savā prātā turam planetārās sistēmas tēlu, kurā saule paliek nekustīga, kamēr zeme ap to riņķo. Tomēr mēs joprojām redzam to, ko mūsu priekšteči redzēja. Tādējādi mēs atšķiramies no lietu realitātes, bet mēs atšķiramies tieši tāpēc, ka varam pārslēgties no izskata uz realitāti, izmantojot kādu priekšstatu vai tēlu. Treškārt, mūsu reakcija uz notikumiem, mūsu reakcija uz stimuliem ir saistīta ar konkrētu definīciju, kas ir kopīga visiem tās kopienas locekļiem, kurai mēs piederam. Ja, braucot pa ceļu, mēs redzam apgāzušos automašīnu, ievainotu cilvēku un policistu, kas sagatavo ziņojumu, mēs pieņemam, ka ir noticis negadījums, mēs katru dienu lasām ziņas par sadursmēm un nekārtībām avīzē zem šāda raksta. Tomēr tie ir tikai nelaimes gadījumi, jo mēs par tādiem esam noteikuši jebkādu netīšu automašīnas darbības pārtraukšanu, kam ir vairāk vai mazāk traģiskas sekas. Visos citos jautājumos par autoavāriju nekas nav nejaušs. Tā kā statistikas aprēķini ļauj mums novērtēt cietušo skaitu, saskaņā ar nedēļas dienu un atrašanās vietu, autoavārijās nav vairāk izredžu kā atomu sadalīšanās paātrinātājā ar lielu spiedienu; tās ir tieši saistītas ar konkrētās sabiedrības urbanizācijas pakāpi, tās privāto transportlīdzekļu ātrumu un skaitu, kā arī ar sabiedriskā transporta nepietiekamību. Katrā no šiem gadījumiem mēs atzīmējam tādu pārstāvniecību iejaukšanos, kuras vai nu virza mūs uz to, kas ir redzams un uz ko mums ir jāreaģē, vai kas saista ar izskatu un realitāti, vai atkal, kas nosaka šo realitāti. Mosovici nevēlas apgalvot, ka šādas pārstāvniecības neatbilst tam, ko mēs saucam par ārpusauli. Vienkārši tiek ņemts vērā, ka attiecībā uz realitāti šie viedokļi ir visi, kas mums ir, ka mūsu uztveres, kā arī mūsu kognitīvās sistēmas ir pielāgotas.¹⁴

Svarīgi ir atzīmēt arī to, ka indivīdi un grupas veido reprezentācijas komunikācijas un sadarbības gaitā. Reprezentācijas, protams, neveido indivīdi, kas atrodas izolācijā, tās tiek veidotas kontaktējoties un esot mijiedarbībā ar citiem sabiedrības locekļiem. Tomēr, kad tās ir izveidotas, tās vada savu dzīvi, cirkulē, apvienojas, piesaista un atlaiž viena otru, un rada jaunas reprezentācijas, kamēr vecās izmirst. Tomēr sociālās reprezentācijas nostiprinājās ar kulturālo tradīciju palīdzību, kas pārmantojās ar laiku no katras paaudzes. Tās ir atspoguļotas arī cilvēku ikdienas vidē, piemēram, vizuālos materiālos, medijos, reliģijā un kultūrā kā tādā.¹⁵

¹³ Van Lange, P. Kruglanski, A. Higgins, E. (2012). Handbook of Theories of Social Psychology. Volume 2. P. 482.

¹⁴ Mosovici, S. (2000). Social Representations. Cambridge: Polity Press, 19-21pp

¹⁵ Howarth, C. (2006). How Social Representations of Attitudes Have Informed Attitude Theories: The Consensual and the Reified. *Theory and Psychology*.

Rezumējot iepriekš rakstīto, darba autors secina, ka sociālās reprezentācijas galvenais uzdevums ir ar komunikācijas palīdzību nezināmo pārvērst zināmajā, lai sabiedrībā tiktu mazinātas šaubas un neziņa, kā rezultātā atjaunotos sociālā kārtība un miers. Tāpat realitātes veidošana ir atkarīga no sociālajām reprezentācijām, taču tās spēj uzspiest jau esošo realitāti, kā rezultātā citām reprezentācijām nākas tai pakļauties. Sociālās reprezentācijas ir sistēma, kura ļauj sagrupēt nezināmo un tās tiek uzskatītas par nozīmīgu instrumentu baiļu un šaubu mazināšanā.

2. SPORTA ŽURNĀLISTIKA

Bakalaura darba ietvaros tiek pētīts sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” ievietotas publikācijas. “sportacentrs.com” ir specifisks medijs, jo tas komunicē ar saviem sekotājiem tikai par vienu tēmu – sportu. Tā dēļ, ka ir izvēlēta viena specifiska komunikācijas tēma, mainās arī pati komunikācijas specifika, kas tiks aprakstīta šajā nodaļā.

Daudziem cilvēkiem sports ir ikdiena. Piemēram, cilvēki pēc garas darbadienas ar kolēģiem dodas spēlēt boulingu vai arī sacenšas softbola spēlē ar citiem kolēģiem. Daudzās skolās ir ieviestas īpašas sporta programmas. Sports mūsdienās kalpo kā iedarbīgs līdzeklis, lai piesaistītu auditorijas uzmanību. Daudzi cilvēki dodas uz sporta pasākumiem, lai varētu tos pēc tam atradīt saviem sociālo tīklu sekotājiem jeb auditorijai.¹⁶ Savukārt mediji, precīzāk, televīzijas kompānijas pērk tiesības, lai varētu pārraidīt daudz un dažādas sporta sacensības savos kanālos. Ziņu portāli dod iespēju saviem sporta žurnālistiem ceļot apkārt, vērot sporta sacensības un pasākumus dzīvē un pēc tam atspoguļot to reportāžās, ziņu materiālos un citās lietās, lai skatītājs, klausītājs vai lasītājs dzirdētu par visu aktuālākajiem jaunumiem, kas šobrīd notiek pasaulē. Mediji, kas ir galvenais informācijas satura veidotājs un izplatītājs, pārraidot sporta pasākumus, skatītājiem nodrošina gan informāciju, gan izklaidi.¹⁷

Komunikācija informē, pārliecina un iekļaujas mūsu ikdienā - kā mēs lietojam, kā mēs saprotam sporta jēdzienus. Tas, kā sports izplatās gandrīz visās sabiedrības formās, liek saprast, kas ir dažādie dalībnieki komunikācijas un sporta procesos. Sports ir lielas naudas industrija un svarīgs kultūras vērtību rādītājs. Pirms vairākiem gadu desmitiem valdīja uzskats, ka sports ir sabiedrības kopiena, taču mūsdienās ir daudz iestādes, kurās šis apgalvojums ir apgriezts otrādāk - sabiedrība bieži vien pati ir sporta kopiena. Mūsdienās gandrīz ikviens ir nodarbojies ar sportu, piemēram, skolas gados visi ir piedalījušies sporta stundās un ārpusskolas sporta pulciņos.¹⁸

Sporta žurnālistikas veidotais informatīvais materiāls ir tāds saturs, kuru analizēja, apkopoja, pārveidoja vai secināja sporta žurnālists. Veidota satura daudzveidība ir ļoti atšķirīga, tie var būt attēli, jeb vizuālie materiāli, video klipī un tiešraides, rakstisks teksts vai audio

¹⁶ Billings, C.A., Butterworth, L.M., Turman, D.P. (2015). *Communication and Sport surveying the Field*. Los Angeles : SAGE Publications. 25 lpp.

¹⁷ Haynes, R. (2015). *Sport and the Media*. 2lpp sk:

[http://storre.stir.ac.uk/bitstream/1893/23191/1/Sport%20and%20Media%20\(Storre%20Copy\).pdf](http://storre.stir.ac.uk/bitstream/1893/23191/1/Sport%20and%20Media%20(Storre%20Copy).pdf)

¹⁸ Billings, C.A., Butterworth, L.M., Turman, D.P. (2015). *Communication and Sport surveying the Field*. Los Angeles : SAGE Publications. 25 lpp.

ieraksti, piemēram, telefonsarunas intervija ar sportistu. Tas viss veido sporta žurnālistikas gala produktu, kas tiek nodots tālāk sekotājiem.¹⁹

Sporta mediji ir paplašinājuši savu klātbūtni praktiski ikvienam tās dalībniekam. Vairāk kanālu ir veltīti tā atveidošanai, arvien vairāk interneta vietņu ir veltītas sportam, lai par to diskutētu, sabermetriķi (statistiķi) padara statistiku par arvien pieaugošu iespēju sporta diskusijām visos mediju veidos. Sociālie mediji ļauj atšķetināt ziņas pēc tām, kuras ir aktuālas un kuras pēc stundas jau ir kļuvušas par novecojušām. Tomēr, lai gan daži reitingi un tīmekļa datu plūsma ir paaugstinājusies, sadrumstalotības dēļ ir samazinājušies arī citi reitingi. Vairāk nav tā, ka ir tikai viena sporta spēle vai sacensības dienā – tagad tās ir daudz un katru dienu. Gluži neiedomājami 21. Gadsimta sākumā šķita doma, ka kāds varēs tiešraidē straumēt kriketa spēli Indijā.²⁰

Ainārs Dimants savā grāmatā uzsver īpašu sporta žurnālistikas un sporta kā tāda lomu mūsdienas kultūrā. Autors secina, ka sporta tēmas atpaliek, ja raugās aktualitātes ziņā. Tāpēc ir arī ļoti svarīgi mūsdienās sniegt informāciju par sporta notikumu pirms, tā laikā un pēc, kā arī spēt ātri noreagēt un komunicēt par to. Kā arī Dimants uzskata, ka tajā momentā, kad tiek sniegta informācija par konkrētu sporta notikumu ir svarīgi nekoncentrēties tikai uz gūtajiem rezultātiem vai pašiem svarīgiem momentiem, bet jānosedz visu notikumu. Tas pats arī attiecās uz to, ka sporta žurnālistam nav jākoncertējas uz populārākām ziņām vai sportistiem, bet gan jānosedz visu sporta veidu un pasākumu lauku.²¹

Daudzi cilvēki ir iedomājušies, ka jauno mediju datu plūsmas pieaugums rada mazāk tradicionālo mediju datu plūsmu, taču šis apbrīnojamais apgalvojums nav pierādījies. Tā vietā ir pierādījies, ka pieprasījums pēc sporta medijiem ir kļuvis daudzpusīgāks un, augošais sporta patēriņa vilnis, šķietami rada iespējas dažādiem eksperimentiem. Protams, šīs vietas (arvien mainīgā sporta mediju pasaule, kurā izmanto četras atšķirīgas pieejas - tradicionālas, jaunas, sociālas un lietotāju radītas) pēc būtības pārklājas, tomēr katra no tām sniedz unikālu ieskatu mūsu izpratnē par to, kā sporta mediji ietekmē veidu, kādā mēs domājam par sportu. Pašreizējā ainā, protams, ir mainīga, bet tas skaidrojams ar to, ka katra pieeja tiek pieprasīta lielos daudzumos.²²

Sporta mediji pēdējo dekāžu laikā ir izplatījušies un attīstījušies daudz un dažādos veidos. Vairāki kanāli ir veltīti tieši atveidošanai. Daudz interneta vietņu ir veltītas tam, lai

¹⁹ Reque, J., Tantallio, S.H., Babb, J., McIntoch, M., & Dengam, B. (2001). Introduction to Journalism. Illinois: McDougal Littell. P. 2.

²⁰ Turpat, 47 lpp

²¹ Dimants, A., Russ-Mols, S., (2009). Žurnālistika: Mācību rokasgrāmata. Rīga: Biznesa augstskola Turība, 236 lpp.

²² Rowe, D. (2007). Sports journalism – Still the `toy department` of news media? London: SAGE Publications. P. 386.

varētu diskutēt par sportu. Interneta datplūsma daudzām sporta vietnēm patiešām ir apbrīnojama, jo gadījumos, kad mājaslapa ir vai nu galvenā industrija, vai salīdzinoši jauns piedāvājums. Raimonds Boils (*Raymond Boyle*) uzskata, ka tieši tehnoloģiju attīstība ļāva attīstīties un atrast jaunus darbības virzienus sporta žurnālistikai, jo līdz ar jaunām tehnoloģijām, žurnālistiem parādījās iespēja momentāli piekļūt pie informācijas par sporta notikumiem. Kopā ar ātri pieejamu informāciju, tās apjoms arī palielinājās, kas izpaudās tajā, ka žurnālisti spēj ātrāk nodrošināt savus lasītājus ar lielāku rakstu apjomu. Darba autors secina, ka pateicoties straujai tehnoloģiju attīstībai mediju darbiniekiem palielinājās iespējas un noslogojums, kā arī palielinājās ātrums, ar kuru sporta ziņas sasniedz savu patērētāju.²³

Pēc R.Boila domām robeža starp tradicionālajiem medijiem un jaunajiem medijiem šobrīd ir neskaidra, jo galveno žurnālistu un personību klātbūtne ir daudzveidīgā formātā un platformās. Sporta vietnes ir kļuvušas par sava veida iepirkšanās centru jebkuram sporta fanam, jo viena vietne vairs nepiedāvā tikai informāciju par šī brīža notikumiem, bet arī piedāvā apskatīties vecos arhīvus, pasākumu aprakstus, spēļu formātus, sākot ar virtuālajām futbola līgām līdz pat ikdienas sporta notikumiem. Īpaši ievērības cienīgs modelis ir *Yahoo* sporta vietnei, kuru katru mēnesi atver 55 miljonus unikālo apmeklētāju. *Yahoo* vietne izvēlējās pieeju, kura ietvēra bezmaksas spēles, visaptverošus padomus un aktuālākos jaunumus ar mērķi savstarpēji apvienoties ar citām *Yahoo* digitālajām pasaulēm.²⁴

Ričards Haines (*Richard Haynes*) savā grāmatā apraksta, ka vairāku gadu garumā sporta un mediju nozares ir attīstījušas un izveidojošas saistošas un interesējošas attiecības. Gan sporta, gan mediju industrijas gūst labumus un priekšrocības savu savstarpējo interešu attiecību rezultātā. Sporta nozare veido ļoti vērtīgu saturu un piesaista auditoriju plašsaziņas līdzekļu veidotājiem, bet mediju nozare ir galvenais ieņēmumu avots un viens no svarīgākajiem veidiem kā tiek reklamēts sports. Grāmatas autors uzskata, ka sporta pārraižu tiesību tirgošana ir viens galvenajiem ienākumu veidiem, ja ne vislielākais ieņēmumu avots sporta organizācijām un komandām. Savukārt mediju pārstāvjiem sporta tiešraides ir uzdevums, kurā ir jāveido saistoša programma, kas piesaistītu auditoriju.²⁵

Arī Daniels Beks (*Daniel Beck*) un Luis Bossharts (*Louis Bosshart*) piekrīt iepriekš minētam viedoklim. Autori savā grāmatā apraksta to, ka ir izsekojama likumsakarība starp sporta ietekmes palielināšanos un biežumu, cik par to ir rakstīts pašos medijos. Respektīvi, gan

²³ Boyle, R. (2006). *Sports Journalism: Context and Issues*. London: SAGE Publications. P. 134.

²⁴ Turpat 53-62 lpp

²⁵ Haynes, R. (2015). *Sport and the Media*. 2lpp sk:
[http://storre.stir.ac.uk/bitstream/1893/23191/1/Sport%20and%20Media%20\(Storre%20Copy\).pdf](http://storre.stir.ac.uk/bitstream/1893/23191/1/Sport%20and%20Media%20(Storre%20Copy).pdf)

sports, gan pats medijs ietekmē viens otru, jo medijiem ir interese radīt vairāk daudzveidīga satura un sports tam palīdz, jo ietver sevi vienmēr atjaunojamas ziņas.²⁶

Deivids Steds (*David Stead*) uzskata, ka daudzējādā ziņā gan mūsdienu sports, gan mediji ir klasiski iznākumi un, patiesi, tālejošo sociālo, ekonomisko un tehnoloģisko pārmaiņu ikonas, kas raksturo divdesmito gadsimtu. Katrs no tiem ir plaši un ātri attīstījies kā liela pasaules mēroga rūpniecības nozare. Katram ir būtiska loma cilvēku dzīves strukturēšanā un informēšanā. Katram no tiem ir gan globāla, gan vairāk lokāla darbības joma, un tam ir savas struktūras un darbības, lai to atspoguļotu. Svarīgi, ka tās ir divas nozares, kas apvienotas sarežģītos attiecību tīklos. Šo partnerattiecību dinamika ir veicinājusi un ietekmējusi to attiecīgo attīstības vēsturi. Partnerības pierādījums ir pārāk acīmredzams. Dažu sporta veidu labklājība vai arī sports kopumā ir saistīts ar tieši vai netieši no plašsaziņas līdzekļiem gūtiem ienākumiem. Veids, kādā sports aizpilda avīžu lapas, televīzijas un radio grafikus, liecina par tā ietekmi uz plašsaziņas līdzekļu darbības struktūru un apjomu.²⁷

Autors uzsver, ka plašsaziņas līdzekļu sporta ražošanas procesā ir iesaistītas sporta organizācijas, piemēram, Starptautiskā Futbola federāciju asociācija (FIFA), pasaules futbola vadošā organizācija, kas sadarbojas ar plašsaziņas līdzekļu uzņēmumiem. Sporta iestādes to var darīt tieši vai izmantojot starpnieku - mārketinga un reklāmas aģentūras, kas darbojas to rīkojumos. Viņi var iesaistīties plašsaziņas līdzekļu darbībā kā individuālie uzņēmumi vai sadarbībā ar citām aģentūrām. Attiecīgā plašsaziņas līdzekļu organizācija var būt kvazijvalstiska struktūra, piemēram, britu raidorganizācija BBC, vai daudznacionāla globāla komerciāla struktūra, piemēram, telekomunikāciju kompānija SKY. Sportam ir kaut kas, ko pārdot, piemēram, televīzijas un radio apraides tiesības, lai aptvertu savus pasaules čempionātus, un mediju kompāniju ziņā ir veidot piedāvājumus. Konkurence kļūst par vadošo raidsabiedrību, par kuru panākta vienošanās, var būt intensīva, lai gan finanšu uzņēmuma ievērojamais lielums var novest pie sīviem mediju sāncensiem, kas sadarbojas, iesniedzot piedāvājumu. Piemēram, FIFA pārdodot tiesības uz Pasaules kausu, iesaistītās summas ir milzīgas, un solīšanas un lēmumu pieņemšanas procesi ir sarežģīti un jutīgi. Konkurence par raidīšanas tiesībām un sporta nozīme plašsaziņas līdzekļu grafikos ir dramatiski palielinājusi maksu par dažiem sporta veidiem.²⁸

Deivids Steds savā grāmatā piemin arī to, ka plašsaziņas līdzekļu pieaugošā iesaistīšanās sporta un tā organizācijās un to kontrole ir novedusi pie tā, ka tas var diktēt

²⁶ Beck, D., Bosshart, L. (2003). Sports and Media. *Communication Research Trends*, 22(4), 27. Retrieved May 20, 2019 from <http://csc.scu.edu/trends/v22/v224.pdf>

²⁷ Stead, D. (2008). Sport and Society: A Student Introduction. Sport and the media. 184 (Skatīt: <https://us.corwin.com/sites/default/files/upm-binaries/9537011233Ch10.pdf>)

²⁸ Turpat, 186

notikumu iezīmes vai pat mainīt sporta pamataspektus, piemēram, noteikumus. Sporta suverenitāte pār savu likteni ir vājinājusies. Pēc būtības mediji nākuši spēlēt arvien ietekmīgāku lomu gan sporta būvju, gan darbību veidošanā un iznīcināšanā. Mediji ir bijuši ietekmīgi jaunu sacensību, pasākumu un līgu veidošanā un attīstībā. Parādījušās jaunas sporta formas, un vecās ir kļuvušas marginalizētas. Ir mainīti noteikumi un pārskatīti spēles nosacījumi, lai uzlabotu plašsaziņas līdzekļu pārklājumu. Pat apģērbs, ko sportisti valkā, un aprīkojums, ko viņi izmanto, atspoguļo ar medijiem saistītās intereses. Krāsas un noformējumi var papildināt notikumu un drāmu. Sponsoru logotipi vairojas. Iespējas saistīt plašsaziņas līdzekļus, sportu un komerciju ir pārāk viegli pieejamas.²⁹

Svarīgs jautājums, kas ietekmē mediju sportu, ir auditorijas loma. Vai viņi ir zinoši par mediju sporta produktiem, kam viņi tiek pakļauti. Vai viņi spēj izdarīt informētu izvēli par to, ko viņi redz, dzird un lasa? Viens viedoklis liek domāt, ka auditorija realizē brīvu izvēli un būtībā saņem sporta mediju produktus, kādus vien vēlas. Viņu vēlmes atspoguļojas plašsaziņas līdzekļu uzņēmumu un to speciālistu rezultātos, kuri strādā viņu labā. Plašsaziņas līdzekļi tiek uzskatīti par neitrāliem un plurālistiskiem, atspoguļojot auditorijas daudzveidību un respektējot mediju patērētāju neatkarību.³⁰ Pretējs viedoklis ir tas, ka plašsaziņas līdzekļu sporta auditorijai trūkst zināšanu un pieredzes.³¹ Neraugoties uz fiziskajiem uzlabojumiem daudzās sporta vietās un sporta organizāciju mēģinājumos padarīt pasākumu apmeklēšanu dzīvajā par patīkamu un aizraujošu, jo aizvien vairāk cilvēku, viņu unikālā sporta pieredze iet tikai caur plašsaziņas līdzekļiem. Dīvāna skatītājiem ir bagātīga mediju sporta produkciju pieeja, no kuras izvēlēties, kopā ar pieaugošu sīkrīku klāstu, lai padarītu iesaistīšanos sportā interesantāku un personiskāku. Interaktīvā televīzija, kas spēj izvēlēties akcentus, izvēlēties kameras leņķus un, nospiežot pogu, iegūt faktus un skaitļus, tiek reklamēta kā pārāka par to, kas piedalās šajā pasākumā. Var apgalvot, ka viens no šīs iesaistīšanās ar sportu mainīgās būtības aspektiem ir pirmās kārtas zināšanu samazināšana par to, kas patiesībā notiek “dzīvajā” pasākumā. Tādējādi tiek samazināta skatītāju sportiskā zināšanu bāze, tādējādi padarot tos uzņēmīgākus pret plašsaziņas līdzekļu sniegtajām interpretācijām.³²

Apkopojot informāciju par sporta žurnālistiku darba autors var secināt, ka sports mūsdienās ir iedarbīgs līdzeklis, kas piesaista auditorijas uzmanību. Piemēram, cilvēki dodas uz sporta pasākumiem, lai varētu tos pēc tam atradīt saviem sociālo tīklu sekotājiem jeb

²⁹ Stead, D. (2008). Sport and Society: A Student Introduction. Sport and the media. 188.lpp. (Skatīt: <https://us.corwin.com/sites/default/files/upm-binaries/9537011233Ch10.pdf>)

³⁰ Turpat

³¹ Andrews, P. (2005). Sports journalism. A practical introduction. London: SAGE Publications. P. 32

³² Stead, D. (2008). Sport and Society: A Student Introduction. Sport and the media. 184lpp <https://us.corwin.com/sites/default/files/upm-binaries/9537011233Ch10.pdf>

auditorijai. Ziņu portāli dod iespēju sporta žurnālistiem vērot sporta pasākumus klātienē un pēc tam atspoguļot iegūto informāciju reportāžās, ziņu materiālos un citās lietās, lai auditorija varētu sekot līdzi aktuālākajiem jaunumiem, kas šobrīd notiek pasaulē. Mūsdienās mediji, pēc autora domām, ir galvenais informācijas satura veidotājs un izplatītājs. To pienākumos ietilpst arī sporta pasākumu pārraidīšana, ka auditorijai nodrošina gan informāciju, gan izklaidi.

3. MEDIJU DIENAS KĀRTĪBAS TEORIJA

Mediju darba kārtības noteikšanas process ir nepārtraukta konkurence starp jautājumu ierosinātājiem, lai piesaistītu plašsaziņas līdzekļu profesionāļu, sabiedrības un politikas elites uzmanību. Dienas kārtības noteikšana sniedz skaidrojumu par to, kāpēc sabiedrībai ir pieejama informācija par konkrētiem jautājumiem, nevis citiem jautājumiem, kas saistīti ar demokrātiju - par to, kā veidojas sabiedriskā doma un kāpēc atsevišķi jautājumi tiek risināti ar politikas pasākumu palīdzību, bet citi jautājumi, kas nav saistīti ar dienas kārtības noteikšanu, ir sociālo pārmaiņu un sociālās stabilitātes pētījums.³³

Darba kārtība ir jautājumu kopums, kas noteiktā brīdī tiek darīti zināmi svarīguma hierarhijā. Lai gan mēs uzskatām darba kārtību par tādu, kāda tā ir konkrētajā brīdī, darba kārtības nepārprotami ir dinamiskas mijiedarbības rezultāts. Tā kā laika gaitā dažādi jautājumi kļūst svarīgāki un net tik nozīmīgi, darba kārtības nodrošina šīs plūsmas iemūžināšanu.³⁴

Politikas zinātnieki Rodžers Kobss un Čārlzs Edlers (1972/1983) definēja jautājumu kā konfliktu starp divām vai vairākām identificējamām grupām attiecībā uz procesuāliem vai būtiskiem jautājumiem, kas saistīti ar amatu vai resursu sadali - jautājums šajā jautājumā ir jebkas, par ko ir runa. Šī jautājuma abpusējā būtība ir svarīga, lai saprastu, kāpēc un kādā veidā jautājums aptver darba kārtību. Tas, ka jautājums ir potenciāli pretrunīgs, palīdz to padarīt par aktuālu jautājumu, jo tā atbalstītāji un pretinieki cīnās ar to kopējā publiskajā telpā, kas mūsdienu sabiedrībā ir plašsaziņas līdzekļi.³⁵

Darba kārtības noteikšanas procesu veido plašsaziņas līdzekļu programma, sabiedriskā programma un politikas programma, kā arī šo trīs elementu savstarpējās attiecības. Katram no šiem trim darba kārtības veidiem pastāv pētniecības tradīcija. Pirmais pētījums tiek dēvēts par mediju dienaskārtības noteikšanu, jo tā galvenais atkarīgais mainīgais lielums ir jautājuma nozīme masu mediju dienaskārtībā. Otra pētniecības tradīcija ir sabiedrības dienaskārtības noteikšana, jo tās galvenais atkarīgais mainīgais ir jautājumu kopuma nozīme sabiedrības dienaskārtībā. Trešā pētniecības tradīcija ir politikas darba kārtības noteikšana, jo šīs akadēmiskās tradīcijas atšķirīgais aspekts ir tās bažas par politikas pasākumiem attiecībā uz kādu jautājumu, kas daļēji ir atbilde uz plašsaziņas līdzekļu darba kārtību un sabiedrības darba kārtību. Tādējādi dienaskārtības noteikšanas process ir nepārtraukta konkurence starp jautājumu kopuma aizstāvjiem, lai piesaistītu plašsaziņas līdzekļu profesionāļu, sabiedrības un

³³ Dearing, J.W., Rogers, E.M., (1996), *Agenda Setting. Communication Concepts* 6.Thousand Oaks, London, New Delhi, SAGE Publications. P.1-2

³⁴ Turpat, 18.lpp

³⁵ Turpat

politikas elites uzmanību. Interesanti, ka darba kārtības noteikšanai sākotnēji nebija šāda veida koncepcija.³⁶

Šķiet, ka darba kārtības noteikšana darbojas, veicot sagatavošanu. Kad jūs sagatavojat sūknī, jūs piepildāt līniju ar ūdeni tā, lai, kad sūknis ieplūst, ūdens plūst nekavējoties. Tādējādi plašsaziņas līdzekļi ar atkārtotu uzmanību padara atsevišķus jautājumus pamanāmus un primāras indivīdu domas (vai izziņas). Darba kārtības iestatīšanas funkcijas ir trīs daļu process. Pirmkārt, ir jānosaka to jautājumu prioritāte, kas jāapspriež plašsaziņas līdzekļos vai plašsaziņas līdzekļu darba kārtībā. Otrkārt, plašsaziņas līdzekļu darba kārtība kaut kādā veidā ietekmē vai mijiedarbojas ar to, ko sabiedrība domā, veidojot sabiedrības darba kārtību. Visbeidzot, sabiedrības programma ietekmē vai kaut kādā veidā mijiedarbojas ar to, ko politikas veidotāji uzskata par svarīgu, sauktu par politikas programmu. Teorijas vienkāršākajā un vistiešākajā variantā, mediju dienaskārtība ietekmē sabiedrības dienaskārtību, un pēc tam sabiedrības dienaskārtība ietekmē politikas dienaskārtību.³⁷

Kas piesaista zinātniekus, lai izpētītu darba kārtības noteikšanu? Viens no galvenajiem iemesliem masu saziņas līdzekļu pētnieku interesei ir tas, ka dienaskārtības noteikšanas paradigma, šķiet, piedāvā alternatīvu, lai akadēmiski meklētu virzītā medija ietekmi uz individuālo attieksmi un vienīgi uzvedības izmaiņas. Agrākie masu saziņas līdzekļu pētījumi bija atklājuši tikai ierobežotu mediju ietekmi, kas daudziem masu saziņas līdzekļu pētniekiem šķita pretintuitīva, it īpaši tiem, kas iepriekš bija strādājuši masu saziņas līdzekļos. Turklāt agrīno masu saziņas zinātņu doktora grādu ieguvušie uzskatīja, ka plašsaziņas līdzekļu mērķis galvenokārt ir informēt, nevis pārliecināt. Tāpēc viņi meklēja kognitīvus efektus, piemēram, darba kārtības izstrādes procesu, kurā cilvēki ir pirmie attiecībā uz to, par kādiem jautājumiem domāt. Daudzi masu saziņas līdzekļu komunikācijas pētnieki darba kārtības izstrādes publikācijās ir norādījuši, ka to galvenais pamatojums ir mēģinājums pārvarēt iepriekšējos masu saziņas pētījumos gūtos ierobežotos rezultātus. Dienaskārtības noteikšanas sākotnējā empīriskā izpēte bija ilgu laiku. Toreiz masu informācijas līdzekļu komunikācijas pētījumu vēsturē tā radās, kad neveiksme gan ar attieksmi, gan viedokļiem kā atkarīgiem mainīgajiem, un ar ierobežotas iedarbības modeli kā atbilstošu intelektuālu kopsavilkumu lika zinātniekiem skatīties citur. Daudzi masu saziņas pētnieki sākotnēji bija pieķērušies darba kārtības noteikšanai kā alternatīvai, lai meklētu individuālā līmeņa virzīto mediju ietekmi, kas bieži tika atzīta par minimālu. Būtībā sabiedriskās programmas veidošanas pētījumi pēta netiešo ietekmi (par ko jādomā), nevis tiešo mediju ietekmi (ko domāt). Tāpēc darba kārtības noteikšana notika

³⁶ Dearing, J.W., Rogers, E.M., (1996), *Agenda Setting. Communication Concepts 6*. Thousand Oaks, London, New Delhi, SAGE Publications. P.5-6

³⁷ S.W. Littlejohn, K.A. Foss. (2011). *Theories of Human Communication*. Waveland Press. Lpp 342.

tieši tad, kad masu saziņas līdzekļu zinātnieki bija neapmierināti ar savu iepriekšējo tiešo plašsaziņas līdzekļu modeli, tieši tā, kā Tomass Kuhns paredzēja, ka tam jānotiek zinātniskajā revolūcijā. Jaunā paradigma sūtīja masu saziņas līdzekļu pētniekus virzienā, lai pētītu, kā mediju ziņu pārklājums ietekmēja jautājumu īpatnību, nevis tiešo un virzīto mediju ietekmi.³⁸

Zinātnieki jau sen ir zinājuši, ka medijiem ir iespējas strukturēt jautājumus sabiedrībai. Viens no pirmajiem rakstniekiem, kas formalizēja šo ideju, bija Volters Lipmans, ievērojamais amerikāņu žurnālists. Viņš uzskatīja, ka sabiedrība reagē nevis uz reāliem notikumiem vidē, bet gan uz attēliem mūsu galvās, kurus viņš dēvē par pseidovidi: jo reālā vide kopumā ir pārāk liela, pārāk sarežģīta un pārāk bēgoša, tieši pazišanai. Mēs neesam spējīgi tikt galā ar tik zemiskām, tik dažādām, tik daudzām permutācijām un kombinācijām. Kopā mums ir jāīrkojas tādā vidē, mums tas ir jārekonstruē pēc vienkāršāka modeļa, pirms mēs varam ar to tikt galā. Plašsaziņas līdzekļi mums piedāvā vienkāršāku modeli, nosakot mūsu darba kārtību. Sistēmas veidošanas koncepcija ir cieši saistīta ar darba kārtības izveidi, un tā tiek apspriesta tūlīt pēc nākamās sadaļas.³⁹

Darba kārtības noteikšanas teorijas sākumu var izsekot līdz pat 1922. gadam, kad amerikāņu rakstnieks Volters Lipmanis puda savas bažas par to, cik vitāli svarīga loma masu informācijas līdzekļiem var būt, ietekmējot noteikta tēla izvirzīšanu sabiedrībā. Attēlojot masu saziņas līdzekļu ietekmi, Lipmanis min piemēru par indivīdiem, kuriem vajadzētu būt ienaidniekiem, kamēr viņu valsts ir karā. Tā vietā, lai kļūtu par ienaidniekiem, bez piekļuves informācijai par karu, izmantojot plašsaziņas līdzekļus, šie indivīdi spēj harmoniski dzīvot nomaļā salā. Lipmanis norāda, kā masu mediji var noteikt konkrētu darba kārtību, kas var ietekmēt sabiedrības viedokļus. Tomēr viņš nekad savā grāmatā neizmanto terminu darba kārtības noteikšanas teoriju. Tomēr viņš radīja pamatu darba kārtības noteikšanas teorijai.⁴⁰

Vēlākajos gados pēc Lipmana laika tika popularizēts termins “dienaskārtības noteikšanas teorija”. Vienu no ievērojamākajiem pētījumiem, kas veicināja šīs teorijas attīstību, veidoja amerikāņu žurnālists Maksvels Makkombs un sociālo zinātņu pētnieks Donalds Šovs (1972). Viņi norādīja uz plašsaziņas līdzekļu spējām ietekmēt vēlētāju viedokli par 1968. gada prezidenta kampaņas laikā. No saviem pētījumiem Makkombs and Šovs atklāja, ka masu informācijas līdzekļiem ir noteikta procentuālā daļa no tiem sabiedrības locekļiem, kuri bieži atsaucās uz plašsaziņas līdzekļu sniegto informāciju. Šādi procenti ir palielināti tiem, kuri ar entuziasmu sekoja līdzī prezidentu kampaņas informācijai.⁴¹

³⁸ J. W. Dearing, E.M. Rogers. (1996). Communication concepts 6 – Agenda-setting. Sage publications. Lpp 15-16.

³⁹ S.W. Littlejohn, K.A. Foss. (2011). Theories of Human Communication. Waveland Press. Lpp 341.

⁴⁰ Turpat

⁴¹ Turpat

Donalds Šovs, Maksvels Makkombs un viņu kolēģi apgalvo, ka mediju attēlojumi var ietekmēt to, kā cilvēki domā par jaunumiem, palīdz organizēt pieredzes pasauli un ir pārsteidzoši veiksmīgi, stāstot mums, par ko domāt. Citiem vārdiem sakot, darba kārtības noteikšana nosaka svarīgākos jautājumus vai tēlus sabiedrības prātos. Darba kārtības noteikšana notiek tāpēc, ka plašsaziņas līdzekļiem ir jābūt selektīviem, ziņojot par ziņām. Ziņu izplatītāji izvēlas, par ko ziņot un kā par to ziņot. Tas, ko sabiedrība zina par lietu stāvokli jebkurā noteiktā laikā, lielā mērā ir plašsaziņas līdzekļu atbalsta produkts. Ir divi darba kārtības noteikšanas līmeņi. Pirmajā ir noteikti galvenie jautājumi, kas ir svarīgi, un otrajā ir noteiktas to jautājumu daļas vai aspekti, kurus uzskata par svarīgiem. Otrā līmeņa darba kārtība faktiski nosaka jautājumus, kas veido sabiedrības un plašsaziņas līdzekļu darba kārtību. Piemēram, plašsaziņas līdzekļi var mums pateikt, ka naftas cenas pasaulē ir svarīgs jautājums (pirmais līmenis), bet viņi arī mums stāsta, kā saprast šo attīstību, jo tās ietekmē ekonomiku (otrais līmenis).⁴²

Lai gan virkne pētījumu liecina, ka mediji var būt vareni, ietekmējot sabiedrības dienaskārtību, joprojām nav skaidrs, vai sabiedrības dienaskārtība ietekmē arī mediju dienaskārtību. Saistība var būt nevis lineāra, bet gan abpusēja. Turklāt šķiet, ka faktiskajiem notikumiem ir zināma ietekme gan uz plašsaziņas līdzekļu darba kārtību, gan uz sabiedrības darba kārtību. Plašsaziņas līdzekļu pētnieku vidū dominējošais viedoklis, šķiet, ir tāds, ka medijiem ne vienmēr ir spēcīga ietekme uz sabiedrības darba kārtību. Mediju vara ir atkarīga no tādiem faktoriem kā plašsaziņas līdzekļu uzticamība konkrētos jautājumos konkrētā laikā, pretrunīgo pierādījumu apjoms, ko uztver atsevišķi sabiedrības locekļi, tas, cik lielā mērā atsevišķi plašsaziņas līdzekļi noteiktos laikos dalās, un sabiedrības vajadzība pēc norādēm. Mediji visbiežāk būs spēcīgi, ja to uzticamības auditorijai ir ļoti nepieciešama vadība.⁴³

Rezumējot iepriekš rakstīto, darba autors secina, ka mediju dienas kārtības teorija ir nepārtraukta sacensība par dažādu aktuālo tēmu pasniegšanu sabiedrībai. Mediju dienas kārtības teorija ir vairāku lietu kopums, kas konkrētā brīdī izpaužas svarīguma hierarhijā. Mediju dienas kārtības teorija ir dinamisks vairāku darbību kopums. Darba autors secina, ka laika gaitā dažādi jautājumi var zaudēt savu nozīmīgumu, taču dienas kārtības teorija nodrošina konkrētā notikuma plūsmas iemūžināšanu. Teorijas vienkāršākajā izpausmē tā ietekmē sabiedrības dienas kārtību, kas pēc tam ietekmē politikas dienas kārtību.

⁴² S.W. Littlejohn, K.A. Foss. (2011). Theories of Human Communication. Waveland Press. Lpp 341.

⁴³ Turpat

4. METODOLOĢIJA

Pētījumi tiek iedalīti divos veidos - kvalitatīvajos un kvantitatīvajos. Šajā darbā tiks pētīts, kā Kristaps Porziņģis tika reprezentēts (pirms un pēc traumas) sporta ziņu portālā “sportacentrs.com”. Kā kvantitatīvā un kvalitatīva metode tika izvēlēta kvantitatīvā un kvalitatīva kontentanalīze, kuru satur piecas kategorijas. Kā kvalitatīvā metode tika izvēlēta ekspertu viedoklis/intervija. Pētījuma mērķis ir izpētīt kā Kristapa Porziņģa 2017./2018 NBA sezona tika atspoguļota Latvijas sporta ziņu portālā “sportacentrs.com”.

4.1. Kontentanalīze

Satura analīze, jeb kontentanalīze ir viena no visbiežāk izmantotajām pētniecības metodēm, ko izmanto zinātnieki, kas nodarbojas ar plašsaziņas līdzekļiem un sakariem. tas ir tāpēc, ka tā var izmērīt cilvēka uzvedību, pieņemot, tas ir, ka verbālā uzvedība ir cilvēka uzvedības forma. Atšķirībā no viedokļu aptaujām, kas mēra to, ko cilvēki saka, ko viņi izdarīja vai darīs, bet nerāda, ko cilvēki patiesībā ir izdarījuši, satura analīze attiecas uz faktisko uzvedību - ar cilvēkiem, kas ņem viens otru, ar varoņiem filmās un televīzijas programmās vai ar to, kā varoņi tiek rakstīti žurnālu biogrāfijās. Termins satura analīze kopumā norāda, ko dara metodoloģija: tā analizē kaut kā saturu. Bet šeit satura analīzei ir daudz vairāk nekā tajā. Satura analīze ir pētījumu metode komunikācijas satura sistēmiskai klasifikācijai un aprakstam saskaņā ar noteiktām parasti iepriekš noteiktām kategorijām. Tas var ietvert kvantitatīvu vai kvalitatīvu analīzi vai abus.⁴⁴ Tehniskā objektivitāte prasa, lai klasifikācijas un analīzes kategorijas būtu skaidri un operatīvi definētas tā, lai citi pētnieki varētu tām droši sekot. Piemēram, televīzijas rakstzīmju dalības sociālās klases analīzē ir skaidri jānorāda kritēriji, pēc kuriem tiek noteikta un klasificēta klase, lai neatkarīgi kodētāji varētu vienoties par to, kā klasificēt rakstzīmi. Tomēr ir svarīgi atcerēties, ka satura analīze pati par sevi nesniedz tiešus datus par komunikatora mērķauditoriju vai efektiem. Tāpēc ir jāievēro liela piesardzība, ja šo metodi izmanto citiem mērķiem, nevis saziņas satura klasifikācijai, aprakstam un analīzei.⁴⁵

Satura analīzi var definēt kā metodoloģiju, ar kuras palīdzību pētnieks, veicot sistemātisku, objektīvu un kvantitatīvu analīzi, cenšas noteikt rakstiskas, izrunātas vai publicētas saziņas acīmredzamo saturu. Tātad tā ir kvantitatīva metode, ko parasti sauc par kvalitatīvu materiālu - rakstītu valodu. Tā kā jebkādus rakstiskus materiālus (un tas ietver romānus, vēstules, piezīmes par pašnāvību, žurnālus un avīžu kontus) veido komunikators, komunikatora iecere var būt mūsu pētījumu objekts. Vai arī mēs varam interesēties par savu

⁴⁴ Miller, L.R., Brewer, D.J. (2003). The A-Z of Social Research. P. 43.

⁴⁵ A. Asa Berrger. (2000). Media and Communication research methodes. Sage publications. Lpp 173-174.

pētījumu mērķauditoriju vai uztvērēju. Vai arī mēs varam interesēties par sakaru auditoriju vai uztvērēju un mēģināt kaut ko par to noteikt.⁴⁶

Satura analīzi mēs izmantojam kā izpētes metodi vairāku iemeslu dēļ. Pirmkārt, mēs vēlamies iegūt informāciju par kādu tēmu un ticēt, ka satura analīze, nevis citas izpētes metodes, palīdzēs iegūt informāciju, ko meklējam. Tādējādi mēs varētu vēlēties zināt, piemēram, cik daudz vardarbības ir Amerikas televīzijā un vai tagad ir vairāk vardarbības, nekā tas bija agrīnos gados. Satura analīze ir metodika, kas palīdzēs mums iegūt atbildes uz šiem jautājumiem. Mūs var interesēt arī tas, vai vardarbības apjoms britu vai franču televīzijā (vai kādā citā mums interesējošā valstī) un izmantot satura analīzi, lai noskaidrotu, kāda ir situācija. Turklāt mums var būt zināma hipotēze (būtībā minējums) par kādu tēmu un gribas redzēt, vai mūsu hipotēze ir pareiza. piemēram, mēs varam izteikt hipotēzi, ka, pieaugot feminismam, ir mainījies veids, kā sievietes tiek attēlotas modes reklāmās, un tagad sieviešu ķermeņu atkailināšana ir mazāka nekā iepriekšējos gados. Viena lieta ir izgudrot - balstoties uz esošo teoriju vai iepriekšējiem pētījumiem - interesantas tēmas, lai izpētītu vai hipotēzes izpētītu; tā ir vēl viena lieta, lai reāli veiktu satura analīzi.⁴⁷

4.2. Intervija, ekspertu viedoklis

Kā kvalitatīvā metode bakalaura darba empīriskajā daļā tiks izmantota intervēšana, precīzāk, ekspertu viedoklis. Tiks intervēti trīs sporta eksperti no Latvijas sporta ziņu portāla “sportacentrs.com”.

Analizējot interviju, pētniekam rodas precīzāks priekšstats par pētāmo objektu, kurš tiek pētīts. Intervija var būt arī kā sava veida atskaites punkts, kurš norāda, ko vēl pētījumā var izanalizēt konkrētajā gadījumā. Interviju priekšrocība ir tāda, ka no tām var izzināt informācijas sniedzēja (intervējamā) iekšējo pasauli, kuras saturu veido viņa uzskati, vērtības, domas, kuras tajā brīdī notiek galvā, emocijas, turpmākie plāni un citas lietas. Ar šo intervijas metodi var iegūt informāciju par intervējamā uzskatiem kādā konkrētā jautājumā.⁴⁸

Ekspertu viedoklis ir relatīvi neoficiāls paņēmiens, ko var izmantot, lai to izmantotu daudz un dažādiem mērķiem. Šo paņēmienu var izmantot, lai palīdzētu atrast problēmas, noskaidrot jautājumus, kas attiecas uz konkrētu tēmu vai produkta novērtēšanu. Ir iespējams

⁴⁶ Connaway, L. S. Powell, R. R. (2010). Basic Research Methods for Librarians. P. 223.

⁴⁷ Denscombe, M. (2010). The Good Research Guide: For Small-scale Social Research Projects. P. 282.

Retrieved May 20, 2019 from

<http://datubazes.lanet.lv:3536/ehost/ebookviewer/ebook/bmxLYmtfXzM1MzY1MV9fQU41?sid=40a3b572-2189-44f5-936f-4cf47b51e782@sessionmgr113&vid=4&hid=103&format=EB>

⁴⁸ Wellington, J., J., Szczerbiński, M. (2007). Research Methods for the Social Sciences. New York : Continuum International Pub. Group. P. 81

konsultēties ar konkrētiem ekspertiem, taču parasti ir labāk apvienot vairākus ekspertus, lai varētu izmantot šo plašās pieredzes spektru. Ekspertu viedoklis samērā bieži tiek izmantots, lai identificētu iespējamās problēmas. Piemēram, ar produktiem pirms to izlaišanas vispusīgākam novērtējumam, bet ekspertu viedokli ir iespējams izmantot arī citās problēmās. Tomēr ir svarīgi nodrošināt, lai ar ekspertiem, ar kuriem notiek konsultēšanās, nebūtu iepriekšējas iesaistīšanās vai intereses par novērtējamā produkta dizainu. Citādi pretējā gadījumā var rasties problēmas ar objektīva viedokļa iegūšanu.⁴⁹

Atkarībā no apspriežamās problēmas, eksperta viedokļi ir jānovērtē. Ir svarīgi panākt, lai produkta lietošana būtu pēc iespējas reālistiskāka un lai eksperts/eksperti varētu ievērot lietošanas pieredzi. Var būt noderīgi sagatavot to jomu pārbaudes sarakstus, kuras vēlaties, lai eksperti komentē, kā arī nodrošināt darbību vai uzdevumu paraugus, lai eksperti varētu pārbaudīt visus būtiskos aspektus. Ekspertu viedokļi bieži ir apkopoti grupā, kurai ir arī priekšrocības, kas ļauj apspriest dažādas perspektīvas vai viedokļus. Tas var būt īpaši interesanti jomās, kurās nav iespējams atrast skaidrus risinājumus, jo tas var veicināt diskusijas.⁵⁰

Ekspertu viedokļa metode paredz to, ka dažiem cilvēkiem ir vairāk zināšanu nekā citiem par konkrētu tēmu. Ja apkopojat šīs zināšanas no ekspertiem, tad rezultāti noteikti pārsniegs viena eksperta apkopotos rezultātus. Ekspertu grupa var sniegt tehniskas, ekonomiskas, sociālas un/vai vides perspektīvas, ko var būt grūti sasniegt pašiem pētniekiem. Ekspertu viedokļa metode ir nepieciešama visvairāk, ja vēsturiskie dati ir nepietiekami, modelēšana ir sarežģīta un/vai tiek prognozēts pilnīgi jauns produkts. Vairumā gadījumu to piemēro, ja pētāmajā jomā var definēt ekspertus un viņi spēj dot savu ieguldījumu.⁵¹

4.3. Pētījuma dizains

Empīriskajā daļā darba autors aprakstīs biogrāfiju par Kristapu Porziņģi un viņa progresu sportā, kā arī sīkāku informāciju par gūto traumu, kuras rezultāta ietekme tiek pētīta bakalaura darbā, kā arī tiks aprakstīta informācija par Latvijas sporta ziņu portālu “sportacentrs.com” darbību un attīstības virzieniem. Empīriskās daļas galvenais mērķis ir analizēt iegūtos datus no kvantitatīvās kontentanalīzes, kuras ietvaros tiks pētīti Latvijas sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” publicētie ieraksti. Ieraksti tiks analizēti pēc 5 kategorijām:

⁴⁹ Kroplijs, A., Raševska, M. (2010) Kvalitatīvās pētniecības metodes socialajās zinātnēs 2. izd Rīga: Raka 92-93.lpp

⁵⁰ Rubin, J., Rubin, S. (2005) Qualitative interviewing the art of hearing data UK: Sage Publications p.39

⁵¹ Turpat

1. Ierakstu skaits, kuros tiek minēts Kristaps Porziņģis pirms un pēc traumas;
2. Kristapa Porziņģa vārda pieminējumu biežums publicētajos ierakstos pirms un pēc traumas;
3. Izmantotie Kristapa Porziņģa apzīmējumi publicētajos rakstos pirms un pēc traumas;
4. Publicēto ierakstu, kur minēts Kristaps Porziņģis, veidu sadalījums pirms un pēc traumas.
5. Emocionalitāte publicētajos virsrakstos, kur ir minēts Kristaps Porziņģis

Kā arī kvalitatīva pētījuma ietvaros tiks analizētas iegūtas atbildēs no trim žurnālistiem, kuri strādā Latvijas sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” un ir publicējuši ierakstus par Kristapu Porziņģi pirms un pēc traumas.

5. KRISTAPA PORZIŅĀ 2017./2018. GADA NBA SEZONAS SNIEGUMA ATSPUGUĻOJUMA SPORTA ZIŅU PORTĀLĀ “SPORTACENTRS.COM” UN EKSPERTU VIEDOKĻU ANALĪZE

Šajā nodaļā darba autors aprakstīs Kristapa Porziņģa attīstības vēsturi sportā, kā arī sīkāku informāciju par gūto traumu. Tiks veikta Latvijas sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” ierakstu kontentanalīze un portāla darbinieku intervijas.

5.1. Kristaps Porziņģis un NBA

Kristaps Porziņģis ir 24 gadus vecs profesionāls latviešu basketbolists, kurš pašlaik spēlē Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) komandā Dalasas “Mavericks”. Porziņģis ir dzimis 1995. Gada 2. augustā Liepājā. Latvietis 2015. gada NBA jauno spēlētāju izvēles ceremonijā jeb draftā tika izvēlēts pirmajā kārtā ar augsto ceturto numuru. Porziņģis augums ar apaviem ir 2,21 metri un viņš spēlē spēka uzbrucēja un centra pozīcijā.⁵²

Porziņģis ir uzaudzis sportiskā ģimenē – abi brāļi un vecāki arī ir spēlējuši basketbolu. Kristapa tētis un brāļi pirmo basketbola laukumu uzbūvējuši savas mājas pagalmā, izmantojot vecus, apdegušus dēļus, kurus atraduši fabrikas „Lauma” pamestajā basketbola laukumā. Vecākais brālis Jānis, kurš arī profesionāli nodarbojās ar basketbolu, bija viņa mīļākais basketbolists un paraugs. Pirmais Porziņģa treneris bija Edvīns Sprūde, kas bija arī viņa mammas treneris, sāka trenēt latvieti Liepājas sporta skolā.⁵³

Porziņģis mācījās Liepājas 1. ģimnāzijā, taču pēc pamatskolas pabeigšanas viņš pārvācās uz Sevilju, Spāniju. Jau 17 gadu vecumā viņš debitēja Seviljas „Cajasol” kluba sastāvā. No 2012. līdz 2015. gadam Porziņģis spēlēja Seviljas „Cajasol”. Tajā spēlējot, 2015. gadā ticis atzīts par sezonas uzlecošo zvaigzni. Pirmo reizi NBA draftam Porziņģis pieteicās 2014. gadā, bet pēcāk savu pieteikumu atcēla. Porziņģis vēlreiz pieteicās draftam 2015. gada aprīlī. Liepājnieku draftēja Ņujorkas „Knicks”, izvēloties viņu ar ceturto numuru. Viņš kļuva par visaugstāk draftēto sportistu starp visiem Baltijas valstu basketbolistiem.

2015./2016. gada sezonā basketbolists debitēja Ņujorkas „Knicks” komandas sākumsastāvā. Jau pirmajā spēlē pret Milvoki “Bucks” latvietis izcēlās ar rezultatīvu sniegumu - 16 punkti un izcīnīja 5 atlēkušās bumbas. Karjeras ceturtajā spēlē viņš guva pirmo „double double” pret Šarlotas „Hornets” ieguva 29 punktus. Austrumu konferencē Porziņģis trīs reizes tika atzīts par labāko debitantu.⁵⁴

⁵² Biogrāfijas.lv. (2017). Kristaps Porziņģis. (skatīt: <https://www.biografijas.lv/kristaps-porzingis/>)

⁵³ Turpat

⁵⁴ Turpat

2016. gada NBA „All Star” spēles starta piecinieku balsojumā ieguvis vairāk nekā 473,5 tūkstošus balsu. Piedalījās „All Star” uzlecošo zvaigžņu spēlē, kurā guva 30 punktus. 2017. gada martā sasniedza jaunu rekordu – viņš kļuva par pirmo spēlētāju NBA vēsturē, kurš debijas sezonā iemētis vairāk par 1000 punktiem, savācis vairāk nekā 500 atlēkušās bumbas, bloķējis 100 pretinieku metienus un iemētis 75 trīspunktu metienus. Sezonas beigās Porziņģi iekļāva sezonas debitantu simboliskajā pirmajā izlasē.⁵⁵

23 gadus vecais latvietis pirms 2016./2017. gada sezonas sākuma parakstīja līgumu ar sporta preču zīmolu „Adidas”, kas paredz, ka sportistam tiks izmaksāti no trīs līdz sešiem miljoniem dolāru gadā par produkcijas reklāmu. Tas ir līdz šim lielākais darījums, kāds ticis noslēgts ar kādu no Eiropas basketbolistiem. 2016. gada nogalē par viņu tika izdota grāmata ar nosaukumu „Brālis”, kuras autori ir basketbolista brālis Jānis Porziņģis un sporta žurnālists Armands Puče. 2016. gada 16. novembrī Porziņģis guva jaunu rekordu Latvijas basketbolistu vidū, paaugstinot savu rezultativitāti līdz 35 punktiem. Šajā pašā gadā Porziņģis tika nosaukts par 2016. gada Latvijas labāko sportistu, kā arī viņš ieguva 1. vietu „Sporta Avīzes” ekspertu aptaujā, savukārt „New York Post” viņu nosauca par gada labāko sportistu Ņujorkas augstākā līmeņa sporta klubu pārstāvju vidū. Gada beigās Porziņģis saņēma Latvijas Gada balvu sportā kā labākais sportists. Arī 2017. gadā viņš piedalījās „All Star” spēlē, kurā guvis 24 punktus, un ieguvis 1. vietu meistarības konkursā.⁵⁶

2017. gada 7. februārī NBA regulārā turnīra spēlē Porziņģis mačā pret Milvoki „Bucks” piedzīvoja nepatīkamu kritienu, kad neveiksmīgi piezemējās uz kreisās kājas. Latvietis spēli nevarēja turpināt un uzreiz tika nogādāts slimnīcā, kur viņam tika veikta magnētiskā rezonanse. Pēc tās „Knicks” paziņoja, ka Porziņģim konstatēts ceļgala krustenisko saišu plīsums un sezona viņam bija noslēgusies.⁵⁷

Porziņģis spēles otrajā ceturtdaļā izcēlās ar bumbas triecienu grozā no augšas pār Milvoki zvaigznes Jaņņa Adetokunbo rokām. Adetokunbo centās bloķēt viņa metienu un lēcienā nedaudz izsita Porziņģi no līdzsvara, kas noveda pie nedabiskas piezemēšanās uz sāniem pagrieztas kreisās kājas, un šajā situācijā tika gūta ceļgala trauma. Porziņģis piecēlās un uz ģērbtuvēm devās, atbalstoties uz komandas biedriem, kamēr Ņujorkas arēnā iestājās klusums. Vietējie mediji vēsta, ka Porziņģis vēlāk spējis atbalstīties uz savainotās kājas un pāiet pats, taču tāpat pieņemts lēmums uzreiz doties uz slimnīcu veikt magnētisko rezonansi, pēc

⁵⁵ Biogrāfijas.lv. (2017). Kristaps Porziņģis. (skatīt: <https://www.biografijas.lv/kristaps-porzingis/>)

⁵⁶ Turpat

⁵⁷ R. Eiliņš (2018). Sportacentrs.com. "Knicks" apstiprina ļaunākās bažas: Porziņģim krustenisko saišu plīsums (Skatīt: http://sportacentrs.com/basketbols/nba/07022018-porzingis_celgala_traumas_del_nepabeidz_s)

kurās arī varēs spriest par savainojuma nopietnību. Kā ziņo ESPN apskatnieks Īens Beglijs, viņa avoti „Knicks” komandā Porziņģa situāciju tobrīd raksturojuši kā „labu”.⁵⁸

NBA pirmsākumi meklējami 1946. gadā, kad hokeja arēnu īpašnieki ASV Ziemeļaustrumos, Vidējos Rietumos un Kanādā nodibināja Amerikas Basketbola asociāciju (*Basketball Association of America*). Pirmā oficiālā NBA spēle tika aizvadīta 1946. gada 1. novembrī Kanādās pilsētā Toronto, kur vietējā “Huskies” tikās ar Ņujorkas “Knickerbockers”. 1949. gada 3. augustā Amerikas Basketbola asociācija nolēma apvienoties ar Nacionālo basketbola līgu, tā dibinot jauno NBA. Sākotnēji līgā spēlēja 17 komandas. 1950. gadā komandu skaits samazinājās līdz astoņām vienībām. Astoņas klubi joprojām spēlē NBA – Ņujorkas “Knicks”, Bostonas “Celtics”, Goldensteitas “Warriors”, Losandželosas “Lakers”, Sinsinati/Sakramento “Royals”/“Kings”, Detroitas “Pistons”, Atlantas “Hawks” un Filadelfijas “Nationals”/“76ers”).⁵⁹

5.2. Sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” apraksts

“Sportacentrs.com” portāls tika atklāts 2002. gadā (toreiz ar nosaukumu eSports.lv). Gadu no gada attīstoties, saņemot palīdzīgu roku no “Sporta Avīzes”, Latvijas Basketbola savienības un citiem sadarbības partneriem, jau drīz kļuvām par vadošo sporta informācijas avotu Latvijas interneta vidē. Laika gaitā esam gan izstrādājuši mājas lapas (LBS, LHF, LVS, BK Ventspils u.c.), gan izveidojuši maksas satura sadaļu (savulaik “SA+”, tagad “Vienos vārtos”), gan atklājuši savu TV kanālu “sportacentrs.com TV”, kurš šodien pieejams ikvienā Latvijas mājāsaimniecībā. Līdz ar mediju auguši arī žurnālisti un šobrīd lepojamies ar vispusīgu komandu, kura gatava strādāt gan teksta, gan video formātā abās kameras pusēs - Jānis Celmiņš, Andrejs Siliņš, Jānis Freimanis, Edmunds Novickis, Krišs Upenieks, Agris Suveizda, Māris Noviks, Ulvis Brože, Jānis Cīrulis, Rolands Eliņš un citi.⁶⁰

No “sportacentrs.com” projekta 2012. gadā izveidojies arī video producēšanas atzars Tiešraides.lv (ārvalstīs - PolarHD), kura apgrozījums šobrīd jau krietni pārsniedz portāla rādītājus.⁶¹

⁵⁸ R. Eiliņš (2018). Sportacentrs.com. "Knicks" apstiprina ļaunākās bažas: Porziņģim krustenisko saišu plīsums (Skatīt: http://sportacentrs.com/basketbols/nba/07022018-porzingis_celgala_traumas_del_nepabeidz_s)

⁵⁹ L. Koppett. (2007). The NBA -- 1946: A New League. (Skatīts: https://www.nba.com/heritageweek2007/newleague_071207.html)

⁶⁰ Sportacentrs.com. (02.04.2019) Izsludināta pieteikšanās “sportacentrs.com” jauno žurnālistu akadēmijai. (Skatīts:http://sportacentrs.com/jauno_zurnalisti_akademija/04022019-izsludinata_pieteikšanas_sportacentrs_com?fbclid=IwAR3jQAWdz5axeWdOculkVI0WfYyPQ2ubasJyWnw4gc87wQFLAkGNNUMhAuU)

⁶¹ Sportacentrs.com.(2019) Par mums. (Skatīts: <http://parmums.sportacentrs.com/>)

5.3. Sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” ierakstu kontentanalīze

Kontentanalīzes ietvaros darba autors analizēja portāla “sportacentrs.com” publicētos rakstus laika posmā no 2017. gada oktobra līdz 2018. gada jūnijam. Izvēlētais analizētais laika posms skaidrojās ar laiku, kad notiek NBA sezona, ieskaitot gan regulāro sezonu, gan izslēgšanas spēļu turnīru, precīzāk tas ir no 2017.gada 17. oktobra līdz 2018.gada 8. jūnijam. Kontentanalīze tiek veikta ar mērķi noskaidrot kā mainās ierakstu biežums, sadalījums un saturs salīdzinot Kristapa Porziņģa darbību pirms traumas un periodu pēc traumas. Darba autors analizēs portāla “sportacentrs.com” ierakstos visbiežāk izmantotus Kristapa Porziņģa apzīmējumus, kā arī kāda veida saturs saņem vislielāko atgriezenisko saiti no sekotājiem un lasītājiem. Kopumā ar Kristapu Porziņģi sastatīti 2017./2018. gada NBA sezonas sniegumu ir atrodami 298 publicētie raksti pirms un pēc traumas periodā.

Kā pirmo kategoriju kontentanalīzes ietvaros darba autors analizēja publicēto ierakstu biežumu pirms un pēc traumas laika periodā. Pirms traumas periodā, kas ir no 2017. gada 17. oktobra līdz 2018. gada 7. februārim ieskaitot, kad Kristaps Porziņģis veiksmīgi spēlēja Ņujorka “Knicks” komandā, Latvijas sporta ziņu portālā “sportacentrs.com” ir atrodami 195 raksti. Pēc traumas periodā, kas ir no 2018. gada 7. februāra līdz 8. jūnijam, kad Kristaps Porziņģis, kopš krustenisko saišu plīsuma iegūšanas spēles laikā, nav spēlējis vairs nevienu spēli, ir atrodami 103 raksti, kur vismaz vienu reizi tiek minēts latviešu basketbolists. Darba autors ir atspoguļojis rakstu biežuma sadalījumu pirms un pēc traumas (sk. 5.1. tabulā).

5.1. tabula

Sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” ierakstu sadalījums pēc biežuma⁶²

<i>Pirms traumas (17.10.17-7.02.18)</i>		<i>Pēc traumas (7.02.18-8.06.18)</i>	
<i>Oktobris/ Novembris</i>	<i>63</i>	<i>Februāris/ Marts</i>	<i>41</i>
<i>Novembris/ Decembris</i>	<i>43</i>	<i>Marts/Aprīlis</i>	<i>30</i>
<i>Decembris/ Janvāris</i>	<i>34</i>	<i>Aprīli/Maijs</i>	<i>18</i>
<i>Janvāris/ Februāris</i>	<i>55</i>	<i>Maijs/Jūnijs</i>	<i>14</i>
<i>Kopā:</i>	<i>195</i>	<i>Kopā:</i>	<i>103</i>

⁶² Pēc darba autora veiktas kontentanalīzes rezultātiem

Apkopojot 5.1. tabulu, darba autors secina, ka visbiežāk ieraksti, kuros ir minēts Kristaps Porziņģis, tika publicēti laika posmā no oktobra līdz novembrim. Darba autors pieļauj, ka tas ir saistīts ar NBA sezona sākumu un Porziņģa produktīvo sniegumu Ņujorkas “Knicks” komandā. Kā tiek atspoguļots 5.1. tabulā, kopš NBA sezonas sākuma rakstu skaits ir samazinājies par 20 rakstiem mēnesī. Darba autors secina, ka tas ir dēļ tā, ka sezonas gaitā decembrī viņa sniegums kritās, kas skaidrojams ar dažādām mikrotraumām. Laika posmā no janvāra līdz februārim publicētu rakstu skaits palielinājās, kas pēc darba autora domām ir saistīts ar to, ka janvārī Kristapam Porziņģim tika pievērsta lielāka uzmanība, jo viņš sava sporta snieguma dēļ tika izvirzīts dalībai NBA Visu zvaigžņu spēlē, jeb “NBA All-Star game”.⁶³ Tabulā ir redzams, ka pēc traumas laika periodā lielākais publicētu rakstu skaits ir mēnesī, kad Kristaps Porziņģis guva traumu. Darba autors secina, ka tas ir saistīts ar notikuma aktualitāti un interesi no lasītājiem par Latvijas sportista nākotni. Kā jau iepriekš tika minēts, kopš traumas, basketbolists nav spēlējis un sezonas finālā nav piedalījies, tāpēc arī rakstu skaits ir krietni samazinājies.

Rezumējot visu iepriekš minēto, darba autors secina, ka kopā pirms gūtā krustenisko saišu plīsuma Latvijas sporta ziņu portālā “sportacentrs.com” tika publicēti gandrīz 2 reizes vairāk rakstu nekā pēc traumas. Latvijas sporta ziņu portāls pievērta daudz vairāk uzmanības Kristapa Porziņģa gaitām 2017./2018. gada sezonā laika posmā no 2017. gada 17. oktobra līdz 2018. gada 7. februārim (neieskaitot), taču arī pirmais mēnesis pēc traumas bija sociāli aktīvs priekš basketbolista. Darba autors pieļauj, ka Latvijas auditorija jūta līdzjūtību valsts populārākai basketbola zvaigznei un interesējās par Porziņģa un “Knicks” aktualitātēm arī pirmo laiku pēc traumas.

Kā otro kategoriju darba autors analizēja Kristapa Porziņģa vārda pieminējuma biežumu pirms un pēc traumas. Kā jau iepriekš tika noskaidrots kontentanalīzes ietvaros, kopā Latvijas sporta ziņu portālā “sportacentrs.com” tika atrastas 298 publikācijas par Kristapu Porziņģi. Kontentanalīzes ietvaros tika noskaidrots, cik bieži pētāmajos materiālos tika pieminēts vārds “Kristaps” un “Porziņģis”, ar mērķi noskaidrot cik daudz uzmanības “sportacentrs.com” portāla rakstu autori pievērš basketbolista personai un kā tā uzmanība atšķiras pirms un pēc traumas, kā arī noskaidrot, vai tas ietekmē atgriezenisko saiti no lasītājiem. Kontentanalīzes pētāmā laika periodā no 2017. gada 17. oktobra līdz 2018. gada 8. jūnijam kopēja rakstu skaitā, kas ir 298 publicētie raksti, latviešu basketbolista vārds tika pieminēts 1829 reizes, kas ir vidēji 6 reizes katrā rakstā. Vārda pieminējuma biežums tiek atspoguļots 5.2. tabulā.

⁶³ Māris Noviks (24.01.2018) sportacentrs.com. Kristaps Porziņģis kļuvis par pirmo latvieti NBA zvaigžņu spēlē. (Skatīts: http://sportacentrs.com/basketbols/kristaps_porzingis/24012018-kristaps_porzingis_klus_par_pirmo_latviet?fbclid=IwAR0sOSqledv5JQzLXx2f9y2H0SzVs52U80fh8t7PUhjy5cIndjcpC7Tprv0)

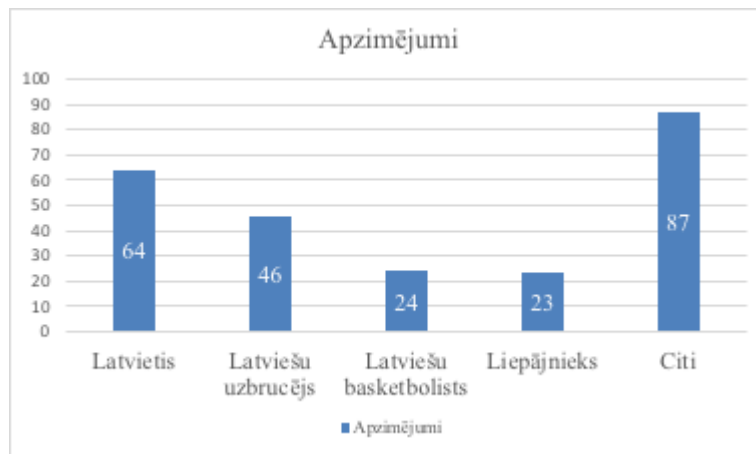
<i>Pirms traumas (17.10.17-7.02.18)</i>			<i>Pēc traumas (7.02.18-8.06.18)</i>		
<i>Mēnesis</i>	<i>Pieminējumi</i>	<i>Vidēji pieminējumi rakstā</i>	<i>Mēnesis</i>	<i>Pieminējumi</i>	<i>Vidēji pieminējumi rakstā</i>
<i>Oktobris/ Novembris</i>	433	7	<i>Februāris/ Marts</i>	106	3
<i>Novembris Decembris</i>	389	8	<i>Marts/ Aprīlis</i>	79	3
<i>Decembris/ Janvāris</i>	320	8	<i>Aprīli/ Maijs</i>	60	3
<i>Janvāris/ Februāris</i>	401	7	<i>Maijs /Jūnijs</i>	41	3
<i>Kopā:</i>	1543	7,5	<i>Kopā:</i>	286	3

84% no kopējā skaita par to, cik bieži pieminēts Kristapa Porziņa vārds rakstos, ir minēts laika posmā pirms gūtās traumas – 2017. gada 17. oktobra līdz 2018. gada 7. februārim (neieskaitot). Tāpat periodā pirms Kristaps Porziņģis guva traumu, viņa vārds rakstos ir pieminēts divas reizes vairāk nekā laika posmā pēc gūtā savainojuma. Tas ļauj izdarīt secinājumus, ka portāls “sportacentrs.com” krietni vien vairāk izvēlēties izmantot Kristapa Porziņa vārdu, nevis kādus citus basketbolista apzīmējumus. Tāpat ir acīmredzams, ka portāls “sportacentrs.com” laika posmā pirms traumas pievērsa krietni lielāku uzmanību basketbolistam, nekā tas ir darīts pēc tam, kas skaidrojams ar gūto savainojumu. Pēc darba autora domām Kristaps Porziņģis portāla “sportacentrs.com” dienaskārtībā aizņēma daudz lielāku lomu pirms gūtās traumas, jo laika posmā pirms savainojuma bija vairāk notikumu, nekā pēc traumas. Piemēram, Kristaps Porziņģis aizvadīja spēles. (grafiks vai tabula)

Kontentanalīzes ietvaros darba autors ir analizējis izmantotus Kristapa Porziņa apzīmējumus rakstos, ar mērķi noskaidrot uz ko tieši ir uzsvēta lielāka uzmanība un kādā veidā latviešu basketbolista izceļ Latvijas sporta ziņu portāls “sportacentrs.com”, piesaistot auditorijas uzmanību. Pētījuma ietvaros tika pētīti visi apzīmējumi izņemot vārdu un uzvārdu.

Kopā 298 rakstos atrodami 31 dažādi apzīmējumi, kuri izmantoti 244 reizes. Populārāko apzīmējumu sadalījums tiek apkopots 5.1. attēlā.

⁶⁴ Pēc darba autora veiktas kontentanalīzes rezultātiem

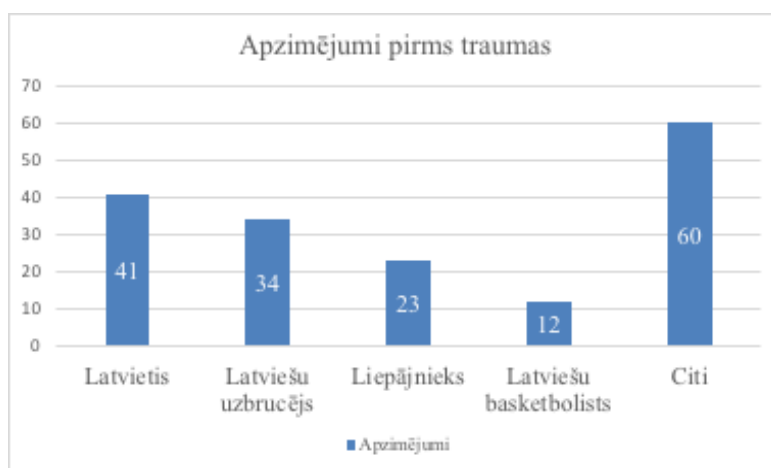

5.1.att. Populārāko Kristapa Porziņģa apzīmējumu sadalījums⁶⁵

Kā visbiežāk izmantotais apzīmējums ir minēts “Latvietis”, kas ir lietots 64 reizes no kopēja apzīmējumu skaita, kas mazliet vairāk kā ceturtdaļa no kopēja skaita - 26%. Tālāk seko apzīmējums “Latviešu uzbrucējs”, kurš pielietots 46 pētāmajos materiālos, kas ir 19% no kopējā apzīmējumu skaita. Kā trešais populārākais apzīmējums ir “Latviešu basketbolists”, kurš atrodams 24 reizes pētāmajās publikācijās un tie ir 10% no kopējā skaita. Ceturtais visbiežāk izmantotais apzīmējuma veids ir “Liepājnieks”, kurš izmantots 23 gadījumos - 9% no kopējā apzīmējumu skaita. Turpinājumā seko apzīmējums “Latviešu zvaigzne”, kurš laika periodā pirms traumas un pēc traumas pētāmajos materiālos pieminēts 17 reizes, kas ir 7% no 244 izmantotajiem apzīmējumiem. Kā sestais visbiežāk izmantotais apzīmējums ir izmantots “Latvijas basketbolists”, kurš katrs tika pielietots 10 reizes - 4% no kopējā apzīmējumu skaita. Šie seši populārākie apzīmējumi kopā pielietoti trīs ceturtdaļās no kopējā skaita jeb no katriem četriem rakstiem trijos tie ir atrodami- 75%. Tas ļauj secināt, ka piecos no sešiem visbiežāk izmantotajiem apzīmējumiem uzsvars ir likts uz Kristapa Porziņģa nacionālo piederību. Tāpat tas novērojams arī vienīgajā apzīmējumā, kurā nav izmantots ar vārdu “Latvija” līdzīgs apzīmējums. Apzīmējuma “Liepājnieks” pielietojums skaidrojams ar to, ka Kristapa Porziņģa dzimtā pilsēta ir Liepāja un tā sauc tās iedzīvotājus vīriešu dzimtē. Darba autors secina, ka portālā “sportacentrs.com” seši visbiežāk izmantotie apzīmējumi izceļ Kristapa Porziņģa nacionālo izcelsmi. Darba autors pieļauj, ka tas ir pielietots ar mērķi veikt īpašu saikni starp lasītājiem un sportistu caur nacionālās piederības sajūtu.

Darba autors pētījuma ietvaros ir salīdzinājis apzīmējumu skaitu un veidu pirms un pēc Kristapa Porziņģa traumas. Rezultāti ir apkopoti 5.2. un 5.3. attēlos.

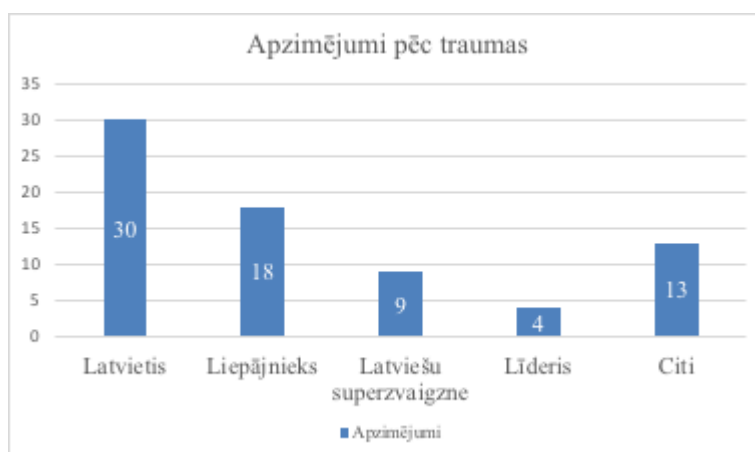
⁶⁵ Pēc darba autora veiktas kontentanalīzes rezultātiem

5.2.att. Populārāko Kristapa Porziņa apzīmējumu sadalījums pirms traumas⁶⁶

Darba autors secina, ka pirms traumas laika periodā no 2017. gada 17. oktobra līdz 2018. gada 7. februārim (neieskaitot) 195 rakstos atrodami 28 dažādi apzīmējumu veidi ar kopējo skaitu 170. Kā visbiežāk izmantotais Kristapa Porziņa apzīmējums bija “Latvietis”, kurš tika izmantots 41 reizi jeb 24% no kopējā apzīmējumu skaita. Otrs populārākais apzīmējums bija “Latviešu uzbrucējs”, kas tika izmantots 34 reizes jeb 20% no kopējā skaita. Tālāk sekoja apzīmējums “Liepājnieks”, kuru izmantoja 23 reizes jeb 13%. Ceturtais populārākais apzīmējums bija “Latviešu basketbolists” – 12 reizes jeb 7%. Turpinājumā vienāds skaits bija apzīmējumiem “Latviešu zvaigzne” un “Latvijas basketbolists”, kuri katrs tika izmantoti 10 reizes jeb 6% no kopējā skaita.

Kopā periodā pēc Kristapa Porziņa gūtās traumas atrodami 103 rakstos atrodami deviņi dažādi apzīmējumu veidi, kuri kopā izmantoti 74 reizes. 5.3. attēlā tiek atspoguļoti populārākie Kristapa Porziņa apzīmējumi pēc gūtas traumas.

5.3.att. Populārāko Kristapa Porziņa apzīmējumu sadalījums pēc traumas

⁶⁶ Pēc darba autora veiktas kontentanalīzes rezultātiem

Darba autors secina, ka visbiežāk izmantots apzīmējums sporta portāla “sportacentrs.com” publicētos rakstos par Kristapu Porziņģi ir “Latvietis”, kas izmantots 30 reizes jeb 31% no kopējā ierakstu skaits. Otrajā vietā pēc apzīmējuma skaita ar 18 reizēm un 16% ir izmantotais apzīmējums “Latviešu basketbolists”. Ar deviņām reizēm un 12% no kopējā skaita seko apzīmējums “Latviešu basketbola superzvaigzne”. Pa septiņām reizēm un 10% no kopējā skaita aizņem tādi apzīmējumi kā “Latvijas zvaigzne” un “Latviešu spēka uzbrucējs”. Darba autors secina, ka visi iepriekš minēti varianti arī saistās ar Kristapa Porziņģa nacionālo piederību. Vēl pa četrām reizēm un 21% no visiem apzīmējumiem kopā aizņem tādi veidi kā “Līderis”, “Komandas līderis”, “Ņujorkas “Knicks” zvaigzne” un “Latvijas basketbola zvaigzne”. Darba autors secina, ka pēc traumas Latvijas sporta ziņu portāla rakstos vairs neizmantoja tik bieži apzīmējumu “Latviešu uzbrucējs” un “Latviešu basketbolists”, bet gan “Latviešu superzvaigzne” un “Līderis”. Darba autors pieļauj, ka pēc traumas sporta ziņu portāla rakstu autori gribēja uzsvērt nevis Kristapa Porziņģa profesionālos sasniegumus, jo viņš vairs nespēlēja, bet gan viņa tēlu un reputāciju basketbola pasaulē.

Kontentanalīzes pētāmā laika periodā, kas ir no 2017. gada 17. oktobra līdz 2018. gada 8. jūnijam, Latvijas sporta ziņu portālā “sportacentrs.com” ir atrodami arī citi Kristapa Porziņģa apzīmējumi, kas ir apkopoti 5.3. tabulā.

5.3. tabula
Citi Kristapa Porziņģa apzīmējumi pirms traumas⁶⁷

<i>Sporta ziņu portālā “sportacentrs.com” Kristapa Porziņģa apzīmējumi publicētos rakstos</i>			
<i>Pēc nacionālās piederības</i>		<i>Pēc komandas</i>	<i>Pēc sasniegumiem</i>
<i>Latvijas talants</i>	<i>Latviešu spēlētājs</i>	<i>Ņujorkas “Knicks” latviešu spēka uzbrucējs</i>	<i>Komandas līderis</i>
<i>Labākais punktu guvējs</i>	<i>Latviešu superzvaigzne</i>	<i>Galvenais solists Ņujorkas “Knicks” komandā</i>	<i>Svarīgs spēlētājs</i>
<i>Latviešu vienradzis</i>	<i>Latviešu basketbola zvaigzne</i>	<i>“Knicks” spēlētājs</i>	<i>Jaunais līderis</i>
<i>Latvijas basketbola supertalants</i>	<i>Latvijas sporta lielākā zvaigzne</i>	<i>“Knicks” līderis</i>	<i>Komandas uzbrukuma līderis</i>

⁶⁷ Pēc darba autora veiktas kontentanalīzes rezultātiem

5.3.tab. turpinājums

<i>Latviešu garais spēlētājs</i>	<i>Latvijas izlases basketbolists</i>	<i>“Knicks” spēka uzbrucējs</i>	<i>Aizvadītās nedēļas Austrumu konferences vērtīgākais spēlētājs</i>
----------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------	--

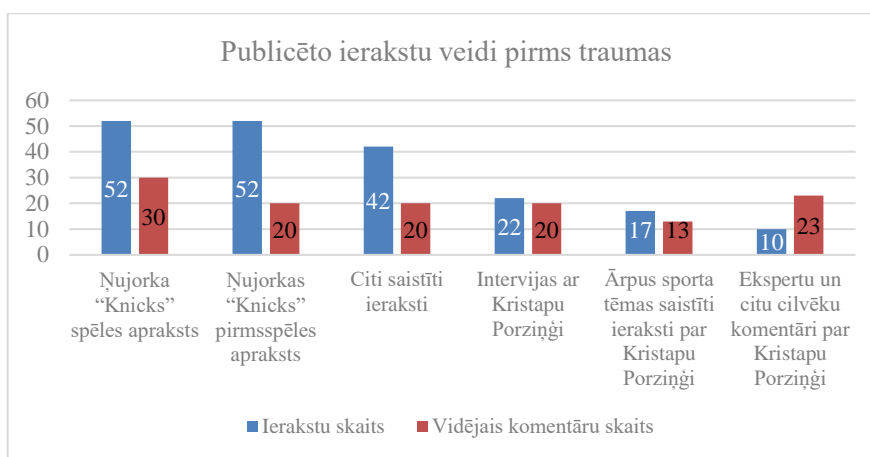
Darba autors secina, ka 15 no 28 apzīmējumu veidiem ir izmantots ar Latviju saistīti līdzīgi vārdi, kas nozīmē, ka Latvijas sporta ziņu portāls “sportacentrs.com” izceļ Kristapa Porziņģa nacionālo piederību. Tāpat Latvijas sporta ziņu portāls pielietoja arī Kristapa Porziņģa dzimtās pilsētās - Liepājas vārdu biežāk nekā katrā desmitajā rakstā. Darba autors uzskata, ka latviešu sportista sniegumu aprakstā tiek izmantoti ļoti pozitīvi apzīmējumi, piemēram, līderis, kas lasītājos var izraisīt lepnumu un interesi par Kristapu Porziņģi, tādējādi veicinot vairāk rakstu lasījumus.

Kā ceturto kategoriju kontentanalīzes ietvaros darba autors ir pētījis publicēto ierakstu veidus, kur tiek pieminēts Kristaps Porziņģis un to sadalījumu pirms un pēc traumas, kā arī ierakstu komentāru skaitu un katra veida vidējo komentāru skaitu, kas palīdz veikt secinājumu par to, kāds ieraksta veids guva lielāko atgriezenisko saiti un vairāk interesēja lasītājus pirms un pēc latviešu basketbolista gūtas traumas. Kā jau iepriekš tika minēts kopā kontentanalīzes pētāmajā laika periodā pirms un pēc traumas tika saskaitīti 298 ieraksti. 195 ieraksti tika publicēti pirms traumas un 103 ieraksti tika publicēti pēc traumas.

Publicētie ieraksti tika sadalīti pēc 6 veidiem:

1. Intervijas ar Kristapu Porziņģi
2. Ekspertu un citu cilvēku komentāri par Kristapu Porziņģi
3. Ņujorka “Knicks” spēles apraksts
4. Ņujorka “Knicks” pirmsspēles apraksts
5. Ārpus sporta tēmas saistīti ieraksti par Kristapu Porziņģi
6. Citi saistīti ieraksti

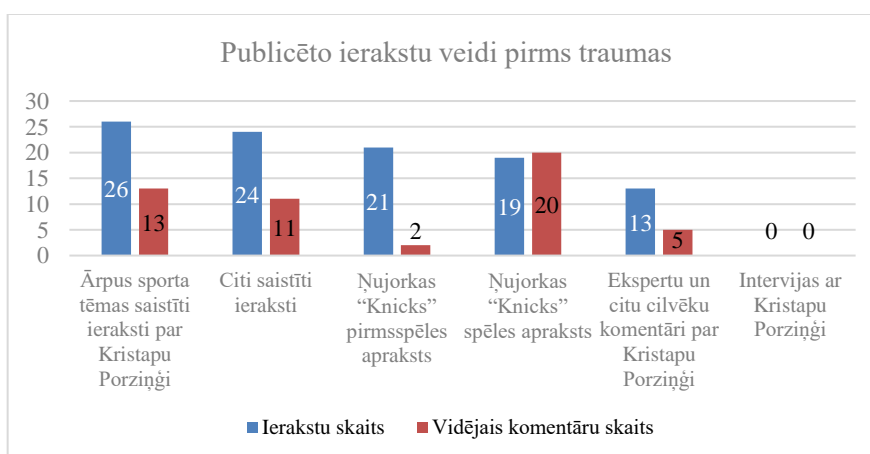
Publicēto ierakstu veidu, publicēto laika posmā pirms gūtas traumas, sadalījums un vidējais komentāru skaits tiek atspoguļots 5.4.attēlā.

5.4.att. Publicēto ierakstu veidu sadalījums pirms traumas⁶⁸

Rezumējot 5.4. attēlu, darba autors secina, ka pirms traumas populārākais ieraksta veids bija pirmsspēles un spēles apraksts, kas no 195 ierakstiem ir 104. Pēc darba autora domām, tas ir saistīts tieši ar NBA sezonas sākumu un Porziņģa aktīvu piedalīšanos tajā. Šie ierakstu veidi guva arī lielāko atgriezenisko saiti, par ko liecina komentāru kopējais skaits (sk.1.pielikumu), kā arī vidējais komentāru skaits zem viena ieraksta. Bieži tika publicēti arī pirmsspēles apraksti, kam ir līdzīgs iemesls kā iepriekšējam veidam. Pēc darba autora domām trīs mēnešu laikā tika veiktas daudz interviju ar latviešu basketbolistu – 22. Pirms traumas laika periodā vismazāko atgriezenisko saiti guva rakstu veids - ārpus sporta tēmas saistīti ieraksti par Kristapu Porziņģi, kas norāda uz to, ka lasītājus vairāk interesē Kristapa sporta karjera nevis ārpus tās saistītas lietas un notikumi.

Publicēto ierakstu veidu, publicēto laika posmā pēc gūtas traumas, sadalījums un vidējais komentāru skaits tiek atspoguļots 5.5.attēlā.

5.5.att. Publicēto ierakstu veidu sadalījums pēc traumas⁶⁹

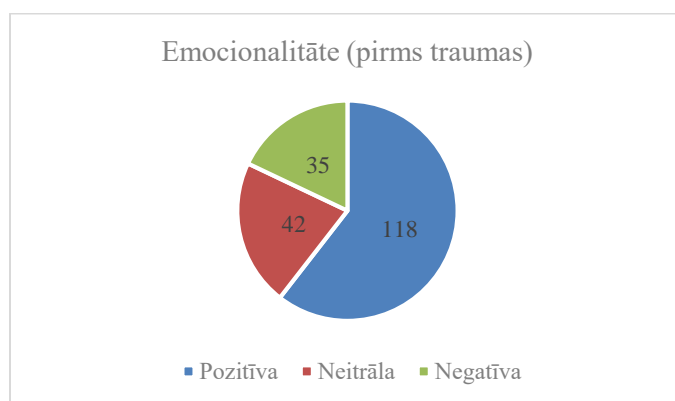
⁶⁸ Pēc darba autora veiktas kontentanalīzes rezultātiem

⁶⁹ Turpat

Darba autors secina, ka laika periodā pēc gūtās traumas visbiežāk pielietotājs ierakstu veids ir bijis - ārpus sporta tēmas saistīti ieraksti par Kristapu Porziņģi, kas ir pilnīgi pretēji analīzes rezultātiem laika periodā pirms gūtās traumas. Darba autors pieļauj, ka tas ir saistīts ar to, ka pēc traumas basketbolists vairs nevarēja spēlēt un sporta ziņu portāla žurnālisti rakstīja par Kristapa Porziņģa traumu un rehabilitācijas laiku, kā arī par citām aktivitātēm, kur piedalās sportists. Svarīgi atzīmēt arī to, ka pēc 5.5. attēlā atspoguļotajiem rezultātiem, pēc gūtās traumas Latvijas sporta ziņu portālā “sportacentrs.com” netika publicēta neviena intervija ar Kristapu Porziņģi, kaut gan pirms tam šis ierakstu veids tika aktīvi pielietots. Darba autors pieļauj, ka pēc gūtās traumas sportists bija salīdzinoši grūti sasniedzams, ka arī nebija intervijas tēmas, jo viņš vairs nespēja. Rezumējot visu iepriekš minēto, darba autors secina, ka kopš gūtās traumas atgriezeniskā saite no sekotājiem krietni samazinājās. Komentāru skaits samazinājās četrās reizēs(sk.2.pielikumam), kas norāda uz to, ka interese par Kristapu Porziņģi samazinājās, jo kā tas tiek atspoguļots analīzes rezultātos pirms traumas, lasītājiem vairāk interesē latviešu basketbolista darbības basketbola laukumā, nevis ārpus tā. Var secināt, ka ir jūtami samazinājies Ņujorkas “Knicks” spēļu un pirmsspēļu aprakstu ierakstu skaits, kas norāda uz to, ka Latvijas sporta ziņu portāla lasītājus vairāk interesēja Kristapa Porziņģa piedalīšanās komandas spēlēs, nevis pašas komandas rezultāti.

Kā piekto kategoriju, darba autors kontentanalīzes ietvaros pētīja emocionalitāti virsrakstos, precīzāk kāda veida emocionalitāte atrodama sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” publicēto rakstu par Kristapu Porziņģi virsrakstos - pozitīva, neitrāla vai negatīva.

Darba autors pētot kategoriju par emocionālītāti virsrakstos atklāja, ka periodā pirms Kristapa Porziņģa gūtās traumas, sporta ziņu portālā “sportacentrs.com” atrodami 195 publikācijas, kuru virsrakstos atrodama emocionalitāte(sk.5.6.att.).

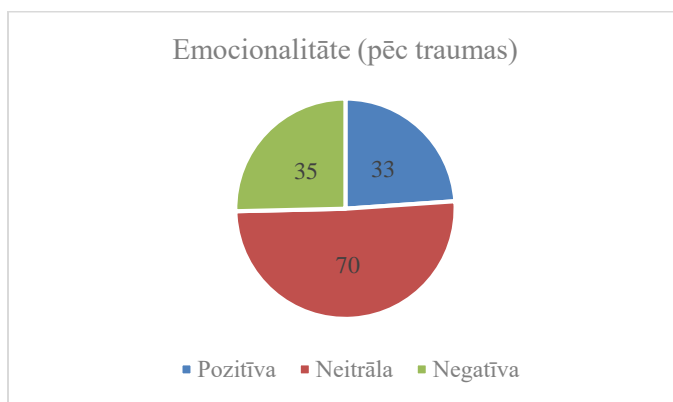
5.6.att. Emocionalitātes sadalījums publikācijās pirms traumas⁷⁰

⁷⁰ Pēc autora veiktas kontentanalīzes rezultātiem

Kā tiek atspoguļots 5.6. attēlā, pozitīva emocionalitāte novērojama 118 virsrakstos. Publikāciju virsrakstos tiek izcelts Kristapa Porziņģa sniegums, piemēram, “Porziņģis atkal uguņo, "Knicks" nenotur 21 punkta pārsvaru un vēlreiz zaudē”. Pozitīva emocionalitāte novērojama 36 spēļu aprakstos. 16 pirms spēles aprakstos novērojama pozitīva emocionalitāte, piemēram, “Pēc lieliskās uzvaras Klīvlendā Porziņģis uzņems Jokiču, "Spurs" pret Bostonu”. Pozitīva emocionalitāte atrodama 7 interviju virsrakstos ar Kristapu Porziņģi, piemēram, “Porziņģis: "Centīšos palīdzēt Latvijai kvalificēties Pasaules kausam””. Pozitīva emocionalitāte novērojama 5 virsrakstos, kuros pausts viedokli par Kristapu Porziņģi, piemēram, “NBA lēģenda Olaidžuvans: "Porziņģis ir tik prasmīgs, ka laukumā var darīt visu, ko grib””. 12 rakstu virsrakstos par citām tēmām saistītām ar Kristapu Porziņģi atrodama pozitīva emocionalitāte, piemēram, “Porziņģis pirmoreiz karjerā tiek atzīts par NBA nedēļas MVP”.

Negatīva emocionalitāte atrodama 42 publikāciju virsrakstos. 20 spēļu aprakstu virsrakstos novērojama negatīva emocionalitāte, piemēram, “Porziņģim un "Knicks" bezcerīga spēle Bostonā un trešais zaudējums””. Negatīva emocionalitāte novērojama 8 pirms spēles publikāciju virsrakstos, piemēram, “Porziņģis izlaidīs spēli pret spēcīgo "Rockets", Ņujorka arī bez Kantera”. Tāpat negatīva emocionalitāte novērojama arī 5 Kristapa Porziņģa intervijās, piemēram, “Porziņģis vīlies par balsojumu: "Spēlētāji zina, ka esmu sākumpiecinieka līmenī””. 2 rakstu virsrakstos par citu komentāriem par Kristapu Porziņģi novērojama negatīva emocionalitāte, piemēram, “Hornačeks: "Dažreiz Porziņģis driblēja pārāk daudz, un Minesotas veterāni to izmantoja””. 7 rakstos par citām tēmām saistītām ar Kristapu Porziņģi novērojama negatīva emocionalitāte, piemēram, “Porziņģis traumu dēļ varētu izlaist izbraukuma spēli Orlando”.

Periodā pēc Kristapa Porziņģa gūtās traumas, atrodami 103 publikācijas, kuru virsrakstos atrodama emocionalitāte(sk.5.7.att.).

5.7.att. Emocionalitātes sadalījums publikācijās pēc traumas⁷¹

⁷¹ Pēc autora veiktas kontentanalīzes rezultātiem

Kā tiek atspoguļots 5.7. attēlā, pozitīva emocionalitāte pēc Kristapa Porziņģa gūtās traumas atrodama 33 publikāciju virsrakstos, negatīva emocionalitāte atrodama 8 rakstu virsrakstos, bet neitralitāte novērojama 70 ierakstu virsrakstos.

Darba autors secina, ka pēc Kristapa Porziņģa gūtās traumas, sporta ziņu portālā "sportacentrs.com" pozitīva emocionalitāte kopā novērojama 33 rakstu virsrakstos. 6 spēļu aprakstos, piemēram, "'Knicks" pārtrauc zaudējumu sēriju, Vestbruks pēdējā sekundē izrauj "Thunder" uzvaru". 9 rakstos saistītos ar Kristapu Porziņģi novērojama pozitīva emocionalitāte, piemēram, "Porziņģi MSG sagaida ar milzu ovācijām, latvietis sola atgriezties spēcīgāks". 7 citu komentāru rakstu virsrakstos par Kristapu Porziņģi atrodama pozitīva emocionalitāte, piemēram, "Durents: "Porziņģis viennozīmīgi ir Ņujorkas "Knicks" nākotne"".

Negatīva emocionalitāte atrodama 6 spēļu aprakstu virsrakstos, piemēram, "'Knicks" izlaiž 27 punktu pārsvaru un piedzīvo fiasko mājās pret Vašingtonu". 2 citu komentāru rakstos par Kristapu Porziņģi novērojama negatīva emocionalitāte, piemēram, "Riverss: "Porziņģa savainojums Ņujorkai ir ļoti sāpīgs arī brīvo aģentu dēļ"".

Rezumējot visu iepriekš minēto, darba autors secina, ka pēc kontentanalīzes kategorijas izpētas, sporta ziņu portālā "sportacentrs.com" periodā pēc Kristapa Porziņģa gūtā savainojuma publikāciju virsrakstos novērojama lielāka neitralitāte, kas, pēc darba autora domām, skaidrojama ar Kristapa Porziņģa nespēlēšanu un raksta veida maiņu. Pirms Kristapa Porziņģa gūtās traumas periodā darba autors secina, ka liela uzmanība sporta ziņu portāla "sportacentrs.com" publikāciju virsrakstos tika pievērsta tieši basketbolista sniegunam, kas arī atspoguļots kontentanalīzes datos.

5.4. Sporta ziņu portāla "sportacentrs.com" ekspertu interviju analīze

Kā kvalitatīvā metode bakalaura darba tapšanā tika izvēlēta interviju veikšana. Pētījuma ietvaros tika intervēti trīs žurnālisti no Latvijas sporta ziņu portāla "sportacentrs.com". Divi no žurnālistiem bija Rolands Eliņš un Emīls Ozerinskis, kuri abi bija atbildīgi par Kristapa Porziņģa un citu NBA spēļu atspoguļošanu portālā "sportacentrs.com". Kā trešais žurnālists tika izvēlēts Agris Suveizda, kurš par Kristapu Porziņģi rakstīja mazāk, taču pēc portāla dienas kārtības, kā atklāja Emīls Ozerinskis, tad tajā sezonā par dažādiem notikumiem saistībā ar Kristapu Porziņģi atbildīgi bija arī citi žurnālisti, tajā skaitā Agris Suveizda.

Sākotnēji žurnālistiem tika vaicāts par to, kā katrs no viņiem sekoja līdzi Kristapam Porziņģim pirms un pēc gūtās traumas 2017. /2018. gada NBA sezonā. R. Eliņš atbildēja, ka viņš bija atbildīgs par dažādu Ziemeļamerikas notikumu operatīvu atspoguļošanu Latvijas sporta ziņu portālā "sportacentrs.com". Žurnālists atklāja, ka pirms Kristapa Porziņģa gūtās traumas, visām spēlēm tika veidots īpašs pirmsspēlēs apraksts, lai lasītāju iepazīstinātu ar

pretinieku komandu un izceltu svarīgas lietas. Savukārt pēc mača sekoja operatīvs spēlēs apraksts, kura saturā atrodams arī video materiāls par Kristapa Porziņģa sniegumu. Kā atzīst R. Eliņš, tad Ņujorkas "Knicks" komandas spēles lielākoties notikušas nakts vidū un viņš pats mačus esot vērojis tiešraidē, kam paralēli veidojis rakstus par Kristapa Porziņģa sniegumu. Žurnālists atklāj, ka pēc latviešu basketbolista gūtā savainojuma Ņujorkas "Knicks" komandai vairs netika veltīti atsevišķi pirmsspēles raksti, jo tie tika apvienoti ar citām NBA spēlēm. R. Eliņš uzsver, ka Ņujorkas "Knicks" vairs neesot bijusi prioritāte, kas atspoguļojusies gan virsrakstos, gan raksta attēla izvēlē un citos uzsvaros publikācijas veidošanā. Intervējamais atklāja, ka pēc Kristapa Porziņģa gūtās traumas Latvijas sporta ziņu portāls "sportacentrs.com" krietni aktīvāk sācis sekot līdzi dažādiem Ziemeļamerikas mediju informācijai par Ņujorkas "Knicks" vadības plāniem, izmaiņām sastāvā, kā arī citu komandas spēlētāju situācijām.

Otrs Latvijas sporta ziņu portāla "sportacentrs.com" Ziemeļamerikas notikumu atspoguļotājs E. Ozerinskis uzskata, ka Kristaps Porziņģis nenoliedzami ir Latvijas sporta skaļākais vārds. Žurnālists uzsvērt, ka Kristapa Porziņģa sniegumam Ņujorkas "Knicks" rindās sekojuši līdz ne tikai sporta entuziasti, bet arī ikdienā no sporta tālu stāvoši cilvēki. Intervējamais atklāja, ka Kristapa Porziņģa spēļu sniegums daudzās darba vietās bijis katra rīta sarunu temats, jo ap basketbolistu izveidojusies aura, kas šķitusi pievilcīga arī tā saucamajai mājsaimnieču grupai. Žurnālists uzsvēta, ka individuāli pats, kā sporta līdzjutējs, katru rītu aplūkojis Kristapa Porziņģa statistiku, ja nebija pavadījis nakti skatoties spēļu translāciju tiešraidē.

Agris Suveizda atzina, ka žurnālistikas ziņā viņam vairāk sanāca rakstīt un vākt informāciju par citām tēmām vairāk, taču, kā sporta fanam basketbols esot žurnālista otrais mīļākais sporta veids un diezgan bieži sanāca skatīties arī NBA spēļu tiešraides. Žurnālists piebilda, ka tā kā Ņujorkas "Knicks" mājas spēļu sākuma laiks bija relatīvi agrs un izdevīgs, bieži izdevās uzgriezt un noskatīties vismaz pirmo puslaiku. Intervējamais atzina, ka tā kā Ņujorkas "Knicks" par izslēgšanas spēlēm jau kādu laiku kā necīnās, tad pašas komandas sekmes īpaši neesot interesējušas, taču individuāli Kristapa, Porziņģim sekot līdzi gan iznāca visai regulāri. A. Suveizda atzina, ka pēc traumas gūšanas, saprotams, arī Ņujorkas "Knicks" spēles tika vērotas arvien retāk, jo bija skaidrs, ka Kristapa Porziņģa atgriešanās laukumā nav gaidāma agrāk par nākamās sezonas vidu, jo šādas traumas parasti aizņem lielu laiku, lai atveseļotos.

Apkopojot intervijas ar trim žurnālistiem no Latvijas sporta ziņu portāla "sportacentrs.com" darba autors secina, ka visi trīs žurnālisti 2017./2018. gada NBA sezonā ir rakstījuši par Kristapa Porziņģa sniegumu. R. Eliņš un E. Ozerinskis bija atbildīgie par Ziemeļamerikas notikumu, tajā skaitā Kristapa Porziņģa atspoguļošanu Latvijas sporta ziņu

portālā “sportacentrs.com”. Savukārt A. Suveizda rakstus par Kristapi Porziņģi veidoja retāk, taču bija kompetents atbildēt uz jautājumiem, ļaujot autoram iegūt priekšstatu no dažādiem žurnālistu pienākumiem. Tāpat apkopojot intervējamo sniegtās atbildes varēja secināt, ka visi trīs žurnālisti Kristapam Porziņģim un Ņujorkas “Knicks” sekojuši līdzī tiešraidēs. Intervējamies vienbalsīgi atzina, ka pēc Kristapa Porziņģa gūtās traumas uzmanība tik vairāk vērsta uz dažādiem Ziemeļamerikas mediju pārstāvjiem, kā rezultātā Latvijas sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” publikāciju saturs kļuva daudzveidīgāks, bet ar laiku no portāla izzuda Ņujorkas “Knicks” pirmsspēļu apraksti.

Kā otrā lieta žurnālistiem tika vaicāta par to, vai viņi izjuta sabiedrības intereses izmaiņas pirms un pēc Kristapa Porziņģa gūtas traumas. R. Eliņš uzskatīja, ka gan pirms, gan pēc traumas Latvijas auditorijā Kristaps Porziņģis tika uztverts kā NBA augstākā līmeņa zvaigzne. Tāpat žurnālists atzina, ka Latvijas sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” interese par Kristapa Porziņģa un Ņujorkas “Knicks” aktualitātēm joprojām saglabājusies augstā līmenī arī pēc gūtas traumas.

E. Ozerinskis uzskata, ka Kristaps Porziņģis par sevi esot ģenerējis lielu interesi. Žurnālists atklāja, ka no ikdienišķajiem rakstiem, tajā skaitā arī spēļu apraksti, tieši par Kristapu Porziņģi lielākoties bijuši Latvijas sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” lasītāko ziņu augšgalā, jo publikācijām esot bijis pateicīgs laiks, lai tās sakrātu lielu lasījumu skaitu. E. Ozerinskis piebilda, ka uzreiz pēc spēles beigām naktī publicētā ziņa par Kristapa Porziņģa sniegumu saglabājusies starp portāla galvenajām ziņām aptuveni līdz pusdienlaikam, jo liela daļa sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” lasītāju savu rīta cēlienu iesākusi ar portāla atvēršanu un Kristapa Porziņģa spēles apraksta aplūkošanu. Intervējamais atklāja, ka pēc krustenisko saišu traumas mazinājusies Kristapa Porziņģa parādīšanās publiskajā telpā un galvenais fokuss esot mainīts uz viņa atlabšanas procesu, kas nenorisinājās tik strauji, lai ģenerētu pietiekami daudz ziņu.

A. Suveizda uzskata, ka lielākā atšķirība bijusi tā, ka Kristapa Porziņģa savainojuma dēļ vairs nevajadzēja Ņujorkas “Knicks” spēlēm rakstīt tā saucamos “preview” un “review” jeb pirmsspēles rakstus un operatīvus spēles atskatus, un tādēļ lielākā uzmanība latviešu sakarā tika pievērsta Dāvim Bertānam. Žurnālists piebilda, ka šajā sezonā klāt nāca Rodions Kurucs un vēlāk arī Dairis Bertāns, tā ka vajadzība un pieprasījums pēc NBA latviešu rakstiem atkal jūtami pieauga un Kristapa Porziņģa nespēlēšana sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” auditorijas lielumu būtiski neietekmēja.

Apkopojot Latvijas ziņu portāla “sportacentrs.com” žurnālistu sniegtās atbildes var secināt, ka Kristaps Porziņģis gan R. Eliņa, gan E. Ozerinska, gan A. Suveizdas redzējumā ir lielākā zvaigzne Latvijas sporta vēsturē. Tāpat pēc veiktajām intervijām, darba autors secina,

ka Kristapa Porziņģa un Ņujorkas "Knicks" spēles notikušas pateicīgā laikā, kas ļāvis sporta ziņu portālam "sportacentrs.com" iegūt lielu lasītāju skaitu. Pēc veiktajām intervijām atklājās, ka Kristaps Porziņģis pēc gūtās traumas publiskajā telpā parādījās retāk.

Turpinājumā intervējamajiem tika uzdots jautājums par to, vai Kristapa Porziņģa trauma mainīja sporta ziņu portāla "sportacentrs.com" dienas kārtību. R. Eliņš atklāja, ka galvenā izmaiņa bija NBA pirmsspēļu rakstu izzušana regulārās sezonas otrajā pusē, kas skaidrojams ar Kristapa Porziņģa gūto savainojumu. Tāpat žurnālists izteicās, ka sporta ziņu portāls "sportacentrs.com" bija uzsācis nācās projektu sociālajā vietnē "Twitter", kurā bija plānots veikt dažādu ierakstu par Kristapu Porziņģi apkopojumu par , taču tas uz laiku tika pārtraukts. Projekts tika uzsākts aptuveni pusotru mēnesi pirms Porziņģa traumas. R. Eliņš piebilda, ka Kristapa Porziņģa nespēlēšana ļāvusi biežāk sporta ziņu portāla "sportacentrs.com" galvenās ziņas vietu ieņemt Dāvis Bertāna NBA spēlēm. Intervējamais atklāja, ka Taču sporta ziņu portālam "sportacentrs.com" prioritāte joprojām esot bijusi operatīvi atspoguļot Ziemeļamerikas sporta notikumus – latviešu NBA un NHL spēles. Žurnālists teica, ka Kristapa Porziņģa trauma to neesot mainījusi.

Savukārt E. Ozerinskis atklāja, ka galvenokārt, mainījies tas, ka Ņujorkas "Knicks" spēlēm bez Kristapa Porziņģa līdzdalības vairs netika veltīti atsevišķi raksti, jo tie iekļāvās kategorijā pie vispārējiem NBA konkrēto nakts spēļu aprakstiem. Žurnālists secināja, ka līdz ar to konkrētās sezonas daļā pēc Kristapa Porziņģa traumas individuālie apraksti tika veltīti tikai Dāvis Bertāna pārstāvētās Sanantonio "Spurs" spēlēm un tas esot mainījis to, ka nakts cēlienā, iepriekšējo divu autoru vietā, kuri dalīja pienākumus, ja "Spurs" un "Knicks" spēlēja paralēli, pieticis ar vienu autoru.

Lielākā atšķirība bija tā, ka Porziņģa savainojuma dēļ vairs nevajadzēja Ņujorkas "Knicks" spēlēm rakstīt tā saucamos "preview" un "review" jeb pirmsspēles rakstus un operatīvus spēles atskatus, un tādēļ lielākā uzmanība latviešu sakarā tika pievērsta Dāvim Bertānam. Šajā sezonā gan klāt nāca Rodions Kurucs un vēlāk arī Dairis Bertāns, tā ka vajadzība un pieprasījums pēc NBA latviešu rakstiem atkal jūtami pieauga un Porziņģa nespēlēšana portāla auditorijas lielumu būtiski neietekmēja.

Apkopojot Latvijas sporta ziņu portāla "sportacentrs.com" žurnālistu sniegtās atbildes jautājumā par to, vai Kristapa Porziņģa gūtā trauma mainīja portāla dienaskārtību, eksperti vienbalsīgi atbildēja, ka no portāla dienas kārtības pēc Kristapa Porziņģa gūtās traumas izzuda pirmsspēļu un pēcspēļu apraksti, kuri vēlāk tika iekļauti pie pārējiem NBA spēļu aprakstiem. Tāpat žurnālisti atklāja, ka sporta ziņu portālā "sportacentrs.com" lielāku uzmanību ieguva Dāvis Bertāns.

Trešais jautājums intervējamajiem bija par to, ja vienlaicīgi notiktu divas sensacionālas ziņas, tad kam tiktu dota priekšroka. Rolands Eliņš uzskata, ka ziņa par Kristapa Porziņģa trauma bijis viens no diviem svarīgākajiem notikumiem Latvijas sportā pagājušajā gadā. Kā otro svarīgāko notikumu žurnālists uzskatīja Latvijas boksera Maira Brieža cīņu pret Ukrainas sportistu Oleksandru Usiku. R. Eliņš atceras, ka Kristapa Porziņģa trauma ieņēmusi sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” galvenās ziņas pozīciju vairāk nekā 24 stundas. Līdz ar to intervējamais nespēja iztēloties citu Latvijas sporta vai sporta vispār ziņu, kas, ja notiktu reizē ar Kristapa Porziņģa traumu, spētu to izkonkurēt sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” dotās priekšrokas ziņā.

E. Ozerinskis atklāj, ka statistika daudz ko pasaka priekšā, jo Kristapa Porziņģa trauma bijusi 2018. gada sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” pārliecinoši lasītākais raksts. Žurnālists piebilda, ka 2018. gadā tikai Maira Brieža cīņa ar Oleksandru Usiku spējusi kaut nedaudz pietuvoties Kristapa Porziņģa traumas raksta lasījumu skaitam. Atbildot uz to, ja notiktu divas sensacionālas ziņas vienlaicīgi, kam tiktu dota priekšroka, E. Ozerinskis atklāja, ka Latvijas sporta nozarē nemēdzot vienlaicīgi iekrist vairāki būtiski notikumi un pat, ja tā būtu, tad sporta ziņu portālā “sportacentrs.com” lielākoties vienlaikus ir vairāki aktīvi autori, lai nebūtu jāveic izšķiršanās par to, kuru rakstu veidot pirmo. Žurnālists piebilda, ka pie teorētiska scenārija, kad nāktos veikt šādu izšķiršanos, tad tas būtu autora kompetencē, novērtēt kurš notikums publikai ir jāpasniedz pēc iespējas operatīvāk. E. Ozerinskis secina, ka ņemot vērā lasītāju interesi, visticamāk Kristapam Porziņģim būtu augstāka prioritāte.

A. Suveizda atklāja, ka viss atkarīgs no apstākļiem un tā, par konkrēti kādām ziņām ir runa - ja runa ir par smagu traumu, kādu Kristaps Porziņģis arī guva, tad tā neapšaubāmi Latvijas sporta medijā būs viena no nozīmīgākajām ziņām visa gada garumā, kuru pārspēt būtu grūti. Žurnālists piebilda, ka ar triumfu "French Open" finālā gan to, protams, izdarīt varētu, jo Aļonas Ostapenko tituls ir viens no svarīgākajiem brīžiem Latvijas sportā pēdējā desmitgadē. Intervējamais secina, ka ir skaidrs, ka, piemēram, NBA kontekstā lielākā zvaigzne no latviešiem ir Kristaps Porziņģis, tādēļ teorētiski līdzvērtīgu ziņu konkurencē Kristapa Porziņģa paveiktais visdrīzāk tiktu likts augstāk par Dāvi Bertānu vai Rodionu Kurucu, jo par šo ziņu vienkārši būtu lielāka interese no lasītājiem.

Pēc atbildēm uz jautājumu, ja vienlaicīgi notiktu divas sensacionālas ziņas Latvijas sportā, tad, kam tiktu dota priekšroka, žurnālisti atbildēja, ka Kristapa Porziņģa gūtās traumas publikācija bijusi pērnā gada lasītākais raksts sporta ziņu portālā “sportacentrs.com”. R. Eliņš un E. Ozerinskis atklāja, ka ar Kristapa Porziņģa gūto traumu konkurēt spēja tikai latviešu boksera Maira Brieža cīņa ar ukraiņu Oleksandru Usiku. Visi trīs intervējamie vienbalsīgi atzina, ka Kristapa Porziņģa gūtās traumas notikumu būtu gūti pārspēt nozīmīguma ziņā

Latvijas sportam, bet, ja šāda situācija notiku, tad priekšroka noteikti tiktu dota Kristapam Porziņģim, bet otra raksta tapšanā tiktu piesaistīti papildspēki no sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” citu žurnālistu puses.

Turpinājumā žurnālistiem tika vaicāts par viņu ikdienu dienās, kad Kristaps Porziņģis aizvadīja spēles. R. Eliņš atklāja, ka Kristapa Porziņģa spēles lielākoties sākušās aptuveni 2:00 pēc Latvijas laika, kas licis iepriekšējas dienas pēcpusdienā veltīt 1-2 stundas pirmsspēles raksta sagatavošanai. Žurnālists piebilda, ka Latvijas sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” darba diena beigusies pusnaktī, līdz ar to starp ierastā darba beigām un Kristapa Porziņģa spēli palikušas vien pāris stundas brīvā laika. Intervējamais atklāja, ka sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” nākamā diena sākas 8:00 un viņš priekšroku devis tam, ka ar Kristapa Porziņģa spēli noslēdzis, nevis sācis savu darba dienu, tādēļ lielākoties noticis pirmais variants - darbs portālā līdz 0:00 un Kristapa Porziņģa spēles sagaidīšana. R. Eliņš piebilst, ka organisms jau iepriekš bijis piemērojies līdzīgam režīmam un neesot iebildis pret diviem 2-4 stundu ilgiem miega brīžiem diennaktī.

R. Eliņš atklāja, ka pirmsspēles raksts noderējis gan kā interesants materiāls lasītājam, gan kā piezīmes pašam, kam būtu jāpievērš uzmanība. Kā piemēru žurnālists minēja to, ka Kristapam Porziņģim pietrūkuši divi tālmetieni līdz 200 NBA karjeras tālmetienu jubilejai. Intervējamais piebilda, ka apmēram 40 minūtes pirms spēles tika ziņots par sākumsastāviem, ko bija vērts pārbaudīt, lai pārliecinātos par Kristapa Porziņģa dalību mačā. Tāpat R. Eliņš turpināja, ka retajās reizēs, kad tika ziņots no Ņujorkas, ka Kristaps Porziņģis nespēlēs, tad arī sporta ziņu portālam “sportacentrs.com” bija nepieciešams šo informāciju pārpublicēt jau pirms spēles sākuma, neskatoties uz vēlo nakts stundu. R. Eliņš atzīst, ka Kristapa Porziņģa snieguma un spēles apraksts lielākoties tapis nakts vidū, kas savukārt varējis iespaidot sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” atspoguļojuma kvalitāti.

Savukārt E. Ozerinskis neuzskata, ka Kristapa Porziņģa spēļu aprakstīšana notiktu citādāk par citu Latvijas sportistu sasniegumu atspoguļošanu. Žurnālists saskata atšķirība tikai publikas interesē, kas liekot sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” pirmo ziņu saraksta augšā ilgāku laiku turēt tieši Kristapa Porziņģa spēļu aprakstus. Intervējamais piebilda, ka neliela specifika ar Ziemeļamerikā startējošajiem sportistiem esot tikai laikā, kurā sporta notikums norisinās, piemēram, standarta prakse esot publicēt pirmsspēles aprakstu vakaros pirms nakts spēlēm. E. Ozerinskis turpināja, ka naktī spēles laikā tiek veikts mača apraksts, kurš pēcāk publicēts maksimāli ātri pēc spēles noslēgšanas, bet rīta pusē sporta ziņu portālu “sportacentrs.com” var papildināt arī ar video materiālu ar konkrētā spēlētāja individuālā snieguma atspoguļojumu un pēcspēles komentāriem. Žurnālists secina, ka būtībā NBA un NHL spēļu atspoguļojums īpaši neatšķiroties. Tāpat žurnālists atklāja, ka 2017./2018. gada sezonā

paralēli Kristapam Porziņģim no Ziemeļamerikas aktuālas bijušas arī ziņas par Dāvi Bertānu un Zengus Girgenonu. Intervējamais salīdzināja, ka aizvadītajā sezonā Ziemeļamerikā spēlējošo Latvijas sportistu skaits esot pieaudzis pateicoties Rodionam Kurucam, Dairim Bertānam, Rūdolfam Balceram un Teodoram Blūgeram un visu šo sportistu paveiktais tika atspoguļots līdzīgā apjomā kā tas bija ar Kristapu Porziņģi pirms traumas.

Darba autors intervējot A. Suveizdu secināja, ka žurnālista dienas kārtībā tik lielu lomu neaizņēma Kristapa Porziņģa atspoguļošana sporta ziņu portālā "sportacentrs.com". Savukārt R. Eliņš un E. Ozerinskis bija atbildīgie par Ziemeļamerikas notikumu atspoguļošanu, tajā skaitā Kristapa Porziņģa un Ņujorkas "Knicks" sniegumu. Abi žurnālisti atklāja, spēles aprakstu gatavošanā noderējusi pirms spēles aprakstā sagatavotā informācija, kas lasītājam publikāciju padarījusi daudz interesantāku. R. Eliņš atklāja, ka viņš priekšroku devis tam, ka ar Kristapu Porziņģa spēli noslēdzis savu darba dienu, nevis rakstu gatavojis no rīta. Tāpat R. Eliņš atzīst, ka Kristapa Porziņģa snieguma un spēles apraksts lielākoties tapis nakts vidū, kas savukārt varējis iespaidot sporta ziņu portāla "sportacentrs.com" atspoguļojuma kvalitāti. Savukārt E. Ozerinskis uzskatīja, ka atšķirību viņš saskata tikai lasītāju interesē, kas izpaudās tieši tēmās par Kristapu Porziņģi. Darba autors pēc veiktajām intervijām var izdarīt secinājumus, ka sporta ziņu portāla "sportacentrs.com" žurnālisti savu darbu veikuši operatīvi, kas, iespējams, cēlis Kristapa Porziņģa rakstu lasījumu skaitu.

Kā noslēdzošais jautājums ekspertiem tika uzdots par to, cik lielu darba apjomu aizņēma Kristapa Porziņģa atspoguļošana no žurnālistu darba dienas. R. Eliņš atzina, ka esot grūti atbildēt precīzi, taču aptuveni 3-4 reizes nedēļā tam tika veltīts minimālais komplekts, kas ir aptuveni 3-4 stundu garums. Žurnālists piebilst, ka sporta ziņu portāls "sportacentrs.com" bijis ieinteresēts piedāvāt ar Kristapu Porziņģi saistītas ziņas un materiāli katru dienu, un laiks ticis veltīts arī Ziemeļamerikas mediju pēcspēles intervijām, cenšoties tajās atrast ar Kristapu Porziņģi saistītas tēmas. Intervējamais uzskata, ka laika izteiksmē tie varētu būt aptuveni 25-40% viņa nedēļas noslogojuma.

E. Ozerinskis atklāja, ka procentuāli nevar to novērtēt, taču personīgi, ja vienlaicīgi bija Kristapa Porziņģa un Dāvja Bertāna spēles, tad lielākoties pats izvēlēties rakstīt par Dāvi Bertānu, uzticot Kristapa Porziņģa spēles aprakstu R. Eliņam. "Spurs" sniegums laukumā pašam šķita daudz baudāmāks par "Knicks" spēlēm, tādēļ labprātāk E. Ozerinskis vērojis tieši Teksasas komandas spēles. Žurnālists atklāja, ka laika ziņā ASV spēles esot krietni ilgākas par Eiropā spēlētājām, tāpēc veicot NBA spēles aprakstu, tas laika ziņā var aizņemt vismaz trīs stundas. Šobrīd E. Ozerinskis secināja, ka Kristapam Porziņģim nespēlējot, cilvēkiem izpaliekot arī rīta iesākšana ar basketbolista statistikas aplūkošanu, taču pēdējā laikā piedzīvotie skandāli, kuri nonāca arī ziņu portālu slejās, pierādīja to, ka Kristaps Porziņģis vēl joprojām ir skaļākais

vārds Latvijas sportā. Žurnālists prognozēja, ka sākoties 2019./2020. gada sezonai, Kristapa Porziņa spēļu apraksti atkal būšot starp dienas lasītākajām ziņām, izkonkurējot interesi par pārējiem Latvijas sportistiem.

A. Suveizda atklāja, ka viņa darba prioritārais virziens bija futbols un viņa darba dienu Porziņa spēlēšana vai nespēlēšana būtiski nav ietekmējusi. Žurnālists piebilda, ka tas vairāk attiecies uz kolēģiem, kur specializējas basketbola lauciņā un rakstīja Kristapa Porziņa spēļu aprakstus, analīzes, kā arī tulkoja dažādus komentārus par "Knicks" tēmām u.tml, tādēļ intervējamajam bija grūti novērtēt, cik lielu apjomu no savas darba dienas aizņēma Kristapa Porziņa atspoguļošana.

Apkopojot Latvijas sporta ziņu portāla "sportacentrs.com" žurnālistu atbildes, darba autors secināja, ka Kristapa Porziņa snieguma atspoguļošanai portālā tika veltīts samērā daudz laika, kas izpaudās R. Eliņa atbildē – 25%-40% no viņa darba dienas. Tāpat pēc iegūtajām atbildēm darba autors var izdarīt secinājumus, ka sporta ziņu portāla "sportacentrs.com" darba apjomā pē gūtās Kristapa Porziņa traumas saturs kļuva daudzveidīgāks, pateicoties tam, ka portāls vairāk publicēja informāciju par basketbolistu ārpus basketbola laukuma. Tāpat darba autors var izdarīt secinājumus par to, ka Kristapa Porziņa un Ņujorkas "Knicks" spēļu atspoguļošana aizņēmusi krietni ilgāku laiku, nekā Eiropas spēļu atspoguļošana. Darba autors uzskata, ka tas skaidrojams ar to, ka NBA spēļu laiks ir ilgāks nekā Eiropā.

SECINĀJUMI

Rakstot bakalaura darbu, darba autors secināja, ka sporta ziņu portālā “sportacentrs.com” par Kristapu Porziņģi 2017./2018. gada NBA sezonā tika atrastas 298 publikācijas, kuras bija derīgas pētījuma veikšanai.

Pēc galvenā notikuma, kas tika pētīts (Kristapa Porziņģa 2017./2018. gada NBA sezonas snieguma reprezentācija (pirms un pēc traumas) portālā “sportacentrs.com”), tika novērtas dažādas tendences.

Darba autors veicot kvantitatīvo kontentanalīzi atklāja, ka pirms Kristaps Porziņģis guva krustenisko saišu plīsumu, sporta ziņu portāls “sportacentrs.com” aktīvāk sekoja līdzi basketbolista gaitām, taču pēc traumas periodā bija novērojama medija satura izmaiņas, ko apstiprināja trīs veiktās intervijas ar sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” žurnālistiem. Tāpat kontentanalīzes ietvaros tika atklāts, ka sporta ziņu portāls “sportacentrs.com” daudz izmantoja ar nacionālo piederību saistītus Kristapa Porziņģa apzīmējumus. Kontentanalīzes ietvaros tika atklāts, ka pēc Kristapa Porziņģa gūtās traumas mazinājās sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” publikāciju atgriezeniskā saite. Svarīgi pieminēt arī to, ka ierakstiem, publicētiem laika periodā pēc gūtas traumas, virsraksti kļuva neitrālāki, bez konkrēti izteiktas emocionalitātes, kas norāda uz to, ka mainījās portāla prioritātes un vairs nebija tik svarīgi uzrunāt lasītājus ar Kristapa Porziņģa tematu.

Darba autors, veicot intervijas ar Latvijas sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” žurnālistiem, varēja secināt, ka iegūta informācija ir skatāma no dažādām perspektīvām. Apkopojot žurnālistu iegūtās atbildes, darba autors secina, ka visi trīs intervētie žurnālisti aktīvi sekojuši līdzi Kristapa Porziņģa 2017. /2018. gada NBA sezonas sniegumam, kā arī piedalījušies basketbolista atspoguļošanā sporta ziņu portālā “Sportacentrs.com”.

Tāpat intervējamie vienbalsīgi atzina, ka pēc Kristapa Porziņģa gūtās traumas uzmanība tik vairāk pievērsta dažādiem Ziemeļamerikas mediju pārstāvjiem, kā rezultātā sporta ziņu portāla “Sportacentrs.com” publikāciju saturs kļuva daudzveidīgāks, bet ar laiku no portāla izzuda Ņujorkas “Knicks” pirmsspēļu apraksti.

Apkopojot sporta ziņu portāla “Sportacentrs.com” žurnālistu sniegtās atbildes var secināt, ka Kristaps Porziņģis gan R. Eliņa, gan E. Ozerinska, gan A. Suveizdas redzējumā ir lielākā zvaigzne Latvijas sporta vēsturē. Tāpat pēc veiktajām intervijām atklājās, ka Kristaps Porziņģis pēc gūtās traumas publiskajā telpā parādījās retāk.

Pēc veiktajām intervijām darba autors atklāja, ka sporta ziņu portālā “sportacentrs.com” pēc Kristapa Porziņģa gūtās traumas lielāku uzmanību medija dienas kārtībā ieguva Dāvis Bertāns.

Pēc atbildēm uz jautājumu, ja vienlaicīgi notiktu divas sensacionālas ziņas Latvijas sportā, tad, kam tiktu dota priekšroka, žurnālisti atbildēja, ka Kristapa Porziņģa gūtās traumas publikācija bijusi pērnā gada lasītākais raksts sporta ziņu portālā “Sportacentrs.com”.

Latvijas sporta ziņu portāla žurnālisti atklāja, spēles aprakstu gatavošanā noderējusi pirms spēles aprakstā sagatavotā informācija, kas lasītājam publikāciju padarījusi daudz interesantāku. Darba autors pēc veiktajām intervijām var izdarīt secinājumus, ka sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” žurnālisti savu darbu veikuši operatīvi, kas, iespējams, cēlis Kristapa Porziņģa rakstu lasījumu skaitu.

Apkopojot sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” žurnālistu atbildes, darba autors secināja, ka Kristapa Porziņģa snieguma atspoguļošanai portālā tika veltīts samērā daudz laika, kas izpaužas R. Eliņa atbildē – 25%-40% no viņa darba dienas. Tāpat pēc iegūtajām atbildēm darba autors var izdarīt secinājumus, ka sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” darba apjomā pē gūtās Kristapa Porziņģa traumas saturs kļuva daudzveidīgāks, pateicoties tam, ka portāls vairāk publicēja informāciju par basketbolistu ārpus basketbola laukuma. Tāpat darba autors var izdarīt secinājumus par to, ka Kristapa Porziņģa un Ņujorkas “Knicks” spēļu atspoguļošana aizņēmusi krietni ilgāku laiku, nekā Eiropas spēļu atspoguļošana. Darba autors uzskata, ka tas skaidrojams ar to, ka NBA spēļu laiks ir ilgāks nekā Eiropā.

IZMANTOTĀS LITERATŪRAS SARAKSTS

1. A. Abeldaiem. (2018). Sports Illustrated, Report: NBA Commissioner Adam Silver Passed on Inquiries From NFL Owners to Switch Leagues. (Skatīt: https://www.si.com/nba/2019/02/14/adam-silver-nfl-commissioner-inquiries-leagueowners?utm_campaign=sinow&utm_source=twitter.com&xid=socialflow_twitter_si&utm_medium=social)
2. A. Asa Berrger. (2000). Media and Communication research methodes. Sage publications.
3. Andrews, P. (2005). *Sports journalism. A practical introduction*. London: SAGE Publications.
4. Beck, D., Bosshart, L. (2003). Sports and Media. Communication Research Trends, 22(4), 27. Retrieved May 20, 2019 from <http://cscs.scu.edu/trends/v22/v224.pdf>
5. Billings, C.A., Butterworth, L.M., Turman, D.P. (2015). Communication and Sport surveying the Field. Los Angeles : SAGE Publications.
6. Biogrāfijas.lv. (2017). Kristaps Porziņģis. (skatīt: <https://www.biografijas.lv/kristaps-porzingis/>)
7. Boyle, R. (2006). *Sports Journalism: Context and Issues*. London: SAGE Publications.
8. Connaway, L. S. Powell, R. R. (2010). Basic Research Methods for Librarians.
9. Dearing, J.W., Rogers, E.M., (1996), *Agenda Setting. Communication Concepts* 6.Thousand Oaks, London, New Delhi, SAGE Publications.
10. Denscombe, M. (2010). The Good Research Guide: For Small-scale Social Research Projects. Retrieved May 20, 2019 from <http://datubazes.lanet.lv:3536/ehost/ebookviewer/ebook/bmxlYmtfXzM1MzY1MV9fQU41?sid=40a3b572-2189-44f5-936f-4cf47b51e782@sessionmgr113&vid=4&hid=103&format=EB>
11. Dimants, A., Russ-Mols, S., (2009). *Žurnālistika: Mācību rokasgrāmata*. Rīga: Biznesa augstskola Turība.
12. Gillespie, A. Markova, I. (2008). *Trust and Distrust: Sociocultural Perspectives*. P. xi. Retrieved May 20, 2019 from <http://datubazes.lanet.lv:3537/ehost/ebookviewer/ebook/ZTAwMHh3d19fNDcwNDE5X19BTg2?sid=145917e7-814b-4cb1-b1f6-fa3da8b717d6@sessionmgr4003&vid=3&hid=4201&format=EB>
13. Hall, S. (1997). Sage Publications. REPRESENTATION Cultural Representations and Signifying Practices.

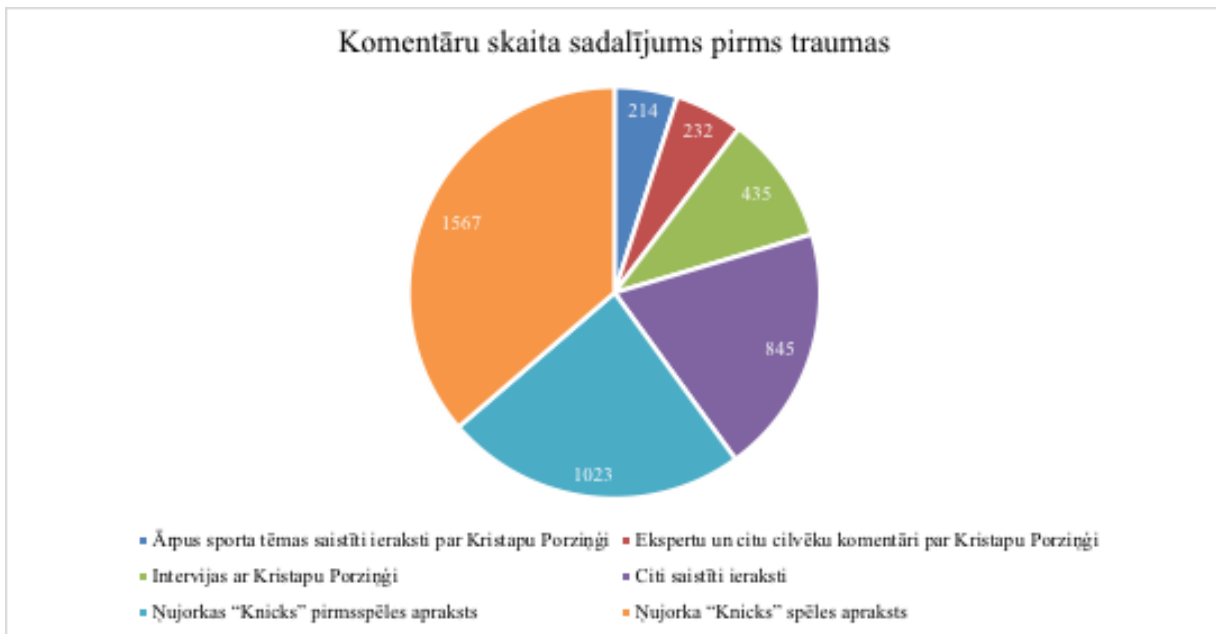
14. Haynes, R. (2015). Sport and the Media. Izgūts: [http://storre.stir.ac.uk/bitstream/1893/23191/1/Sport%20and%20Media%20\(Storre%20Copy\).pdf](http://storre.stir.ac.uk/bitstream/1893/23191/1/Sport%20and%20Media%20(Storre%20Copy).pdf)
15. Higgins, E. Kruglanski, A. Van Lange, P. (2012). Handbook of Theories of Social Psychology.
16. Howarth, C. (2006). How Social Representations of Attitudes Have Informed Attitude Theories: The Consensual and the Reified. Theory and Psychology.
17. J. W. Dearing, E.M. Rogers. (1996). Communication concepts 6 – Agenda-setting. Sage publications.
18. Kroplijs, A., Raščevska, M. (2010) Kvalitatīvās pētniecības metodes socialajās zinātnēs 2. izd Rīga: Raka.
19. L. Koppett. (2007). The NBA -- 1946: A New League. (Skatīts: https://www.nba.com/heritageweek2007/newleague_071207.html)
20. Māris Noviks (24.01.2018) sportacentrs.com. Kristaps Porziņģis kļuvis par pirmo latvieti NBA zvaigžņu spēlē. (Skatīts: http://sportacentrs.com/basketbols/kristaps_porzingis/24012018-kristaps_porzingis_klus_par_pirmo_latviet?fbclid=IwAR0sOSqledv5JQzLXx2f9y2H0SzVs52U80fh8t7PUhjy5cIndjcpC7Tprv0)
21. Miller, L.R., Brewer, D.J. (2003). *The A-Z of Social Research*.
22. Mosovici, S. (2000). Social Representations. Cambridge: Polity Press.
23. R. Eiliņš (2018). Sportacentrs.com. "Knicks" apstiprina ļaunākās bažas: Porziņģim krustenisko saišu plīsums (Skatīt: http://sportacentrs.com/basketbols/nba/07022018-porzingis_celgala_traumas_del_nepabeidz_s)
24. Reque, J., Tantallio, S.H., Babb, J., McIntoch, M, & Dengam, B. (2001). *Introduction to Journalism*. Illinois: McDougal Littell.
25. Rowe, D. (2007). *Sports journalism – Still the 'toy department' of news media?* London: SAGE Publications.
26. Rubin, J., Rubin, S. (2005) Qualitative interviewing the art of hearing data UK: Sage Publications.
27. S.W. Littlejohn, K.A. Foss. (2011). Theories of Human Communication. Waveland Press.
28. Sportacentrs.com. (02.04.2019) Izsludināta pieteikšanās "sportacentrs.com" jauno žurnālistu akadēmijai. Izgūts: http://sportacentrs.com/jauno_zurnalistu_akademija/04022019-

izsludinata_pieteikšanas_sportacentrs_com?fbclid=IwAR3jQAWdz5axeWdOculkVI0
WfYyPQ2ubasJyWnw4gc87wQFLAkgNNUMhAuU)

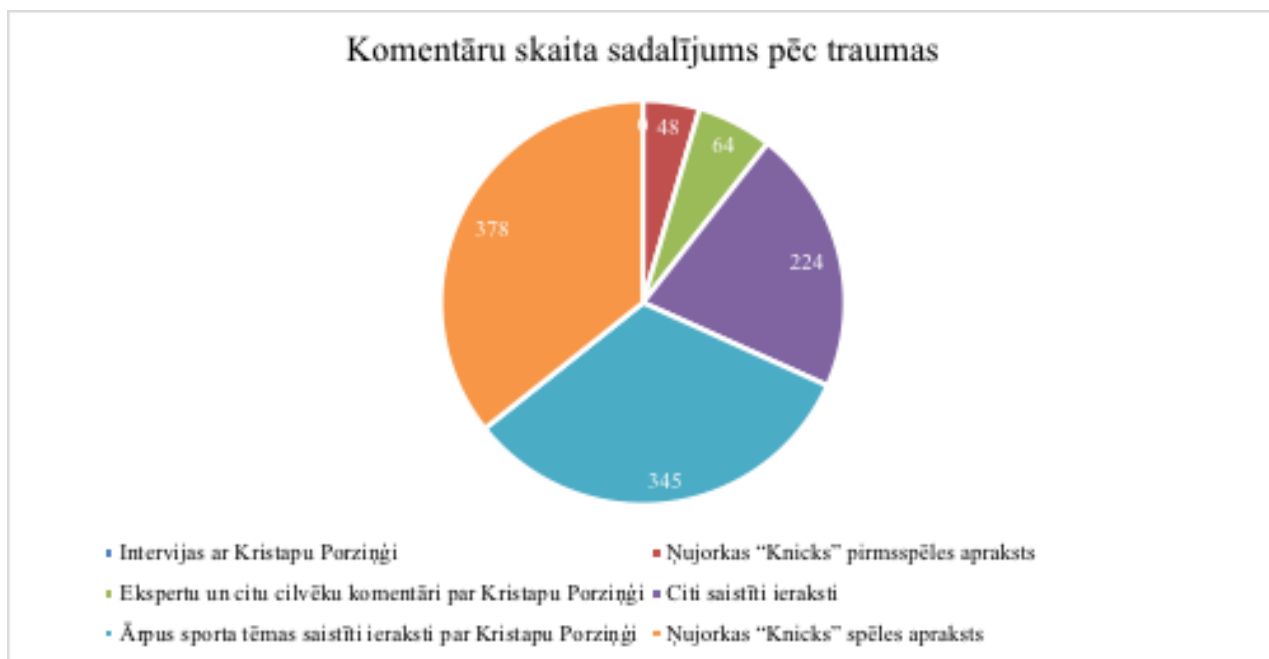
29. Sportacentrs.com.(2019) Par mums. (Skatīts: <http://parmums.sportacentrs.com/>)
30. Stead, D. (2008). Sport and Society: A Student Introduction. Sport and the media.
(Skatīt: <https://us.corwin.com/sites/default/files/upm-binaries/9537011233Ch10.pdf>)
31. Stead, D. (2008). Sport and Society: A Student Introduction. Sport and the media.
Izgūts: <https://us.corwin.com/sites/default/files/upm-binaries/9537011233Ch10.pdf>
32. Van Lange, P. Kruglanski, A. Higgins, E. (2012). *Handbook of Theories of Social Psychology. Volume 2.*
33. Wellington, J., J., Szczerbiński, M. (2007). Research Methods for the Social Sciences.
New York : Continuum International Pub. Group.

PIELIKUMI

Komentāru skaita sadalījums pirms traumas

Komentāru skaita sadalījums pēc traumas

**Latvijas sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” publikāciju kontentanalīzes
kodēšanas kategorijas**

1. Rakstu skaits
 - 1.1. Pirms traumas
 - 1.2. Pēc traumas
2. Skaits, cik bieži pieminēts Kristapa Porziņģa vārds rakstā
 - 2.1. Pirms traumas
 - 2.2. Pēc traumas
3. Izmantotie sportista apzīmējumi tekstā (pirms un pēc traumas)
 - 3.1. Basketbolists
 - 3.2. Latvietis
 - 3.3. Spēlētājs
 - 3.4. Cits
4. Raksta veids (pirms un pēc traumas)
 - 4.1. Intervija ar Kristapu Porziņģi
 - 4.2. Pirmsspēles apraksts
 - 4.3. Spēles apraksts
 - 4.4. Komentāri par Kristapu Porziņģi
 - 4.5. Citi raksti saistīti ar Kristapu Porziņģi
5. Emocionalitāte virsrakstos (pirms un pēc traumas)
 - 5.1. Pozitīva
 - 5.2. Neitrāla
 - 5.3. Negatīva

Intervija ar sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” žurnālistu Rolandu Eliņu

Kā Jūs sekojāt līdzi Kristapam Porziņģim pirms un pēc gūtās traumas 2017./2018. gada NBA sezonā?

2017./18. gada sezonā portālā “sportacentrs.com” biju atbildīgs par Ziemeļamerikas sporta notikumu, ieskaitot Porziņģa spēļu, operatīvu atspoguļošanu. Pirms Porziņģa traumas katrai “Knicks” spēlei, ieskaitot tām, kurās Porziņģis palika malā, tika veltīts atsevišķs pirmspēles un pēcspēles raksts mūsu portālā, kā arī izvietots video materiāls no Porziņģa spēles. “Knicks” spēles lielākoties notika nakts vidū (pēc Latvijas laika), un lielāko daļu spēļu vēroju tiešraidē, attiecīgi veidojot rakstus par Porziņģa sniegumu ap pieciem rītā.

Pēc gūtās traumas “Knicks” spēles mūsu portālā lielākoties vairs netika izceltas atsevišķos rakstos, bet gan kopā ar pārējām NBA spēlēm, un “Knicks” spēles to vidū nebija prioritāte virsrakstu, attēlu un citu uzsvāru ziņā. Pēc Porziņģa traumas toties mūsu portāls aktīvi sekoja līdzi Ziemeļamerikas sporta mediju ziņotajam par kluba vadības plāniem, sastāva izmaiņām un pārējo “Knicks” spēlētāju situāciju.

Vai Jūs kā žurnālists izjūtat to, kā sabiedrība sekoja līdzi Kristapam Porziņģim pirms un pēc traumas? Pēc kā to spriežat?

Manuprāt, Porziņģis gan pirms, gan pēc traumas Latvijas auditorijā tika uzņemts kā NBA augstākā līmeņa zvaigzne, un mūsu portāla interese par Porziņģa un “Knicks” aktualitātēm saglabājās ļoti augsta arī pēc traumas.

Vai Kristapa Porziņģa trauma mainīja portāla dienas kārtību? Kā?

Galvenā izmaiņa bija NBA pirmsspēļu rakstu izzušana regulārās sezonas otrajā pusē. Tāpat mūsu portālam nācās uz laiku atcelt ieviesto projektu par „Twitter” ierakstu apkopojumu, kas tika uzsākts tieši Porziņģa tēmā, apmēram pusotru mēnesi pirms Porziņģa traumas. Šeit var pieminēt, ka Porziņģa nespēlēšana ļāva daudz biežāk portāla galvenās ziņas vietu ieņemt Dāvja Bertāna NBA spēlēm. Taču portālam joprojām bija prioritāte operatīvi atspoguļot Ziemeļamerikas sporta notikumus – latviešu NBA un NHL spēles -, un Porziņģa trauma to nemainīja.

Ja vienlaicīgi notiktu divas sensacionālas ziņas, kam tiktu dota priekšroka? Piemēram, Kristapa Porziņģa traumas un kāds cits latviešu sportists izdara kaut ko lielu Latvijas sportam? Kāpēc?

Ziņa par Porziņģa traumu, manuprāt, bija viens no diviem svarīgākajiem notikumiem Latvijas sportā 2018. gadā (otrs – Briedis pret Usiku). Ja pareizi atceros, Porziņģa trauma ieņēma portāla galvenās ziņas pozīciju vairāk nekā 24 stundas. Līdz ar to nevaru iztēloties citu Latvijas sporta vai sporta vispār ziņu, kas, ja notiktu reizē ar Porziņģa traumu, spētu to izkonkurēt mūsu portāla dotās priekšrokas ziņā.

Kāda bija ikdiena, kad Kristaps Porziņģis aizvadīja spēli? Kā notika gatavošanās šim mačam no žurnālistu viedokļa?

Porziņģa spēles lielākoties sākās 2:00 pēc Latvijas laika. Attiecīgi iepriekšējas dienas pēcpusdienā tika veltīta 1-2 stundas pirmsspēles raksta sagatavošanai. Portāla Sportacentrs.com darba diena beidzas pusnaktī, līdz ar to starp ierastā darba beigām un Porziņģa spēli palika pāris stundas brīva laika. Savukārt portāla nākamā diena sākas 8:00. Devu priekšroku tam, ka ar Porziņģa spēli noslēdzu, nevis sāku savu darbu portālā, tādēļ lielākoties notika pirmais variants (darbs portālā līdz 0:00 un Porziņģa spēles sagaidīšana). Par laimi, mans organisms jau iepriekš bija piemērojies līdzīgam režīmam un neiebilda pret diviem 2-4 stundu ilgiem miega brīžiem diennaktī. Gatavošanās mačam – pirmsspēles rakstu jau pieminēju, kas reizē noderēja gan kā (cerams) interesanta materiāla piedāvāšana portāla auditorijai, gan pašam kā piezīmes, kam pievērst uzmanību, piemēram, paturēt prātā, ka Porziņģim pietrūkst divu tālmetienu līdz 200 NBA karjeras tālmetienu jubilejai. Apmēram 40 minūtes pirms spēles tika ziņots par sākumsastāviem, ko bija vērts pārbaudīt, lai pārliecinātos par Porziņģa dalību mačā. Retajās reizēs, kad tika ziņots no Ņujorkas, ka viņš nespēlēs, arī mūsu portālā bija nepieciešams šo informāciju pārpublicēt jau pirms spēles sākuma, neskatoties uz vēlo nakts stundu.

Porziņģa snieguma un spēles apraksts lielākoties tapa nakts vidū, kas savukārt varēja iespaidot mūsu atspoguļojuma kvalitāti. Objektīvi gan to vērtēt nevaru.

Cik lielu apjomu aizņēma Kristaps Porziņģis no Jūsu darba dienas?

Grūti atbildēt precīzi uz šo jautājumu. 3-4 reizes nedēļā tam tika veltīts minimālais komplekts 3-4 stundu garumā, taču portāls bija ieinteresēts piedāvāt ar Porziņģi saistītas ziņas un materiālus katru dienu, un laiks tika veltīts arī ZA mediju pēcspēles intervijām, cenšoties tajās atrast ar Porziņģi saistītas tēmas. Tīri laika izteiksmē tie varētu būt 25-40% mana nedēļas noslogojuma

Intervija ar sporta ziņu portāla “sportacentrs.com” žurnālistu Emīlu Ozerinski

Kā Jūs sekojāt līdzi Kristapam Porziņģim pirms un pēc gūtās traumas 2017./2018. gada NBA sezonā?

Kristaps Porziņģis nenoliedzami ir Latvijas sporta skaļākais brends. Viņa sniegunam Ņujorkas “Knicks” rindās sekoja līdz ne tikai sporta entuziasti, bet arī ikdienā no sporta tālu stāvoši cilvēki. Porziņģa kārtējās spēles sniegums daudzās darba vietās bija ik rīta sarunu temats, jo ap viņu izveidojās aura, kas šķita ļoti pievilcīga arī tā saucamajai mājsaimnieču grupai. Individuāli pats, kā sporta līdzjutējs, katru rītu aplūkoju Porziņģa statistiku, ja nebiju pavadījis nakti skatoties spēles translāciju.

Vai Jūs kā žurnālists izjūtat to, kā sabiedrības sekoja līdzi Kristapam Porziņģim pirms un pēc traumas? Pēc kā to spriežat?

Porziņģis par sevi ģenerēja ļoti lielu interesi. No ikdienišķajiem rakstiem (spēļu aprakstiem) tieši Porziņģa ziņas lielākoties bija portāla lasītāko ziņu augšgalā. Tām arī bija pateicīgs laiks, lai sakrātu lielu lasījumu skaitu. Uzreiz pēc spēles beigām naktī publicētā ziņa par Porziņģa sniegumu saglabājās starp portāla galvenajām ziņām aptuveni līdz pusdienlaikam. Liela daļa portāla lasītāju savu rīta cēlienu sāka ar Sportacentrs.com atvēršanu un Porziņģa spēles apraksta aplūkošanu. Protams, pēc krustenisko saišu traumas mazinājās arī Porziņģa parādīšanās publiskajā telpā un galvenais fokuss tika mainīts uz viņa atlabšanas procesu, kas nenorisinās tik strauji, lai ģenerētu daudz ziņu.

Vai Kristapa Porziņģa trauma mainīja portāla dienas kārtību? Kā?

Galvenokārt, mainījās tas, ka Ņujorkas “Knicks” spēlēm bez Porziņģa līdzdalības vairs netika veltīti atsevišķi raksti. Tās iekļāvās kategorijā pie vispārēja NBA konkrētās nakts spēļu apraksta. Līdz ar to konkrētās sezonas daļā pēc Porziņģa traumas individuāli apraksti tika veltīti tikai Dāvja Bertāna pārstāvētās Sanantonio “Spurs” spēlēm. Tas mainīja to, ka nakts cēlienā, iepriekšējo divu autoru vietā, kuri dalīja pienākumus, ja “Spurs” un “Knicks” spēlēja paralēli, pietika ar vienu autoru.

Ja vienlaicīgi notiktu divas sensacionālas ziņas, kam tiktu dota priekšroka? Piemēram, Kristapa Porziņģa traumas un kāds cits latviešu sportists izdara kaut ko lielu Latvijas sportam? Kāpēc? Piemēram, Dāvja Bertāna aizmainīšana vai Aļonas Ostapenko French Open uzvara.

Statistika visu pasaka priekšā. Porziņģa trauma bija 2018. gada Sportacentrs.com pārliecinoši lasītākais raksts. Konkrēti 2018. gadā tikai Maira Brieža cīņa ar Oleksandru Usiku spēja kaut nedaudz pietuvoties Porziņģa traumas rakstam. Jautājums par priekšroku ir visai retorisks, jo Latvijas sporta nozarē nemēdz vienlaicīgi iekrist vairāki tik ļoti būtiski notikumi. Tāpat portālā lielākoties vienlaikus ir vairāki aktīvi autori, lai nebūtu jāveic izšķiršanās par to, kuru rakstu rakstīt pirmo. Pie teorētiska scenārija, kad nāktos veikt šādu izšķiršanos – tas būtu autora kompetencē, novērtēt kurš notikums publikai ir jāpasniedz pēc iespējas operatīvāk. Ņemot vērā lasītāju interesi, visticamāk Porziņģim būtu augstāka prioritāte.

Kāda bija ikdiena, kad Kristaps Porziņģis aizvadīja spēli? Kā notika gatavošanās šim mačam no žurnālistu viedokļa?

Neteiktu, ka Porziņģa spēļu aprakstīšana notiktu kā savādāk par citu Latvijas sportistu sasniegumu atspoguļošanu. Atšķirība tikai publikas interesē, kas liek portāla pirmo ziņu saraksta augšā ilgāku laiku turēt tieši Porziņģa spēļu aprakstus. Neliela specifika ar Ziemeļamerikā startējošajiem sportistiem ir tikai laikā, kurā sporta notikums norisinās. Standarta prakse ir publicēt pirmsspēles aprakstu vakarā pirms nakts spēles. Naktī spēles laikā tiek veikts mača apraksts, kurš tiek publicēts maksimāli ātri pēc spēles noslēgšanas. Rīta pusē portālu var papildināt arī ar video materiālu ar konkrētā spēlētāja individuālā snieguma atspoguļojumu un pēc spēles komentāriem. Būtībā NBA un NHL spēļu atspoguļojums īpaši neatšķiras. 2017./2018. gada sezonā paralēli Porziņģim no Ziemeļamerikas aktuālas bija ziņas par Dāvi Bertānu un Zemgu Girgenonu. Aizvadītajā sezonā Ziemeļamerikā spēlējošo Latvijas sportistu skaits pieauga pateicoties Rodionam Kurucam, Dairim Bertānam, Rūdfam Balceram un Teodoram Blūgeram. Visu šo sportistu paveiktais tiek atspoguļots līdzīgā apjomā kā tas bija ar Porziņģi pirms traumas.

Cik lielu apjomu aizņēma Kristaps Porziņģis no Jūsu darba dienas?

Procentuāli nevaru to novērtēt. Personīgi, ja vienlaicīgi bija Porziņģa un Dāvja Bertāna spēles, lielākoties pats izvēlējos rakstīt par Bertānu, uzticot Porziņģa spēles aprakstu kolēģim. “Spurs” sniegums laukumā pašam šķita daudz baudāmāks par “Knicks” spēlēm, tādēļ labprātāk vēroju tieši Teksasas komandas spēles. Laika ziņā Amerikā spēles ir krietni ilgākas par Eiropā spēlētajām, tāpēc veicot NBA spēles aprakstu, tas laika ziņā var aizņemt vismaz trīs stundas. Šobrīd, Porziņģim nespēlējot, cilvēkiem izpaliek rīta iesākšana ar basketbolista statistikas aplūkošanu. Taču pēdējā laikā piedzīvotie skandāli, kuri nonāca arī ziņu portālu slejās, parāda to, ka Porziņģis vēl joprojām ir skaļākais vārds Latvijas sportā. Sagaidu, ka sākoties jaunajai sezonai, Porziņģa spēļu apraksti atkal būs starp dienas lasītākajām ziņām, izkonkurējot interesi par pārējiem Latvijas sportistiem.

Intervija ar sporta ziņu portāla "sportacentrs.com" žurnālistu Agri Suveizdu

Kā Jūs sekojāt līdzi Kristapam Porziņģim pirms un pēc gūtās traumas 2017./2018. gada NBA sezonā?

Žurnālistikas ziņā man vairāk sanāca rakstīt un vākt informāciju par citām tēmām, taču kā sporta fanam basketbols ir mans otrais mīļākais sporta veids un diezgan bieži skatos arī NBA spēļu tiešraides. Tā kā Ņujorkas mājas spēļu sākumlaiks ir relatīvi agrs un izdevīgs, bieži izdevās uzgriezt un noskatīties vismaz pirmo puslaiku – tā kā "Knicks" par izslēgšanas spēlēm nu jau kādu laiku kā necīnās, pašas komandas sekmes īpaši neinteresēja, taču individuāli Porziņģim sekot līdzi gan iznāca visai regulāri. Pēc traumas gūšanas, saprotams, arī "Knicks" spēles tika uzgrieztas arvien retāk, jo bija skaidrs, ka Porziņģa atgriešanās nav gaidāma agrāk par nākamās sezonas vidu. Kā izrādījās, arī tad tas vēl nenotika.

Vai Jūs kā žurnālists izjūtat to, kā sabiedrības sekoja līdzi Kristapam Porziņģim pirms un pēc traumas? Pēc kā to spriežat?

Īpašu popularitātes kritumu par Porziņģa gaitām viņa nespēlēšanas dēļ just nevarēja. Ziņu kā tādu, protams, bija krietni mazāk, bet tās noteikti nebija mazāk interesantas lasītājiem. Cilvēkus visu laiku interesēja, vai ir kādi jaunumi un kad tad viņš varētu atgriezties ierindā – jo īpaši, ka bija virkne basketbola mīļotāju, kuri gribēja doties uz ASV un cerēja ceļojumā iekļaut arī Porziņģa spēles apmeklēšanu.

Vai Kristapa Porziņģa trauma mainīja portāla dienas kārtību? Kā?

Lielākā atšķirība bija tā, ka Porziņģa savainojuma dēļ vairs nevajadzēja Ņujorkas "Knicks" spēlēm rakstīt tā saucamos "preview" un "review" jeb pirmsspēles rakstus un operatīvus spēles atskatus, un tādēļ lielākā uzmanība latviešu sakarā tika pievērsta Dāvim Bertānam. Šajā sezonā gan klāt nāca Rodions Kurucs un vēlāk arī Dairis Bertāns, tā ka vajadzība un pieprasījums pēc NBA latviešu rakstiem atkal jūtami pieauga un Porziņģa nespēlēšana portāla auditorijas lielumu būtiski neietekmēja.

Ja vienlaicīgi notiktu divas sensacionālas ziņas, kam tiktu dota priekšroka? Piemēram, Kristapa Porziņģa traumas un kāds cits latviešu sportists izdara kaut ko lielu Latvijas sportam? Kāpēc? Piemēram, Dāvja Bertāna aizmainīšana vai Aļonas Ostapenko French Open uzvara.

Viss atkarīgs no apstākļiem un tā, par konkrēti kādām ziņām ir runa. Ja runa ir par smagu traumu, kādu Porziņģis arī guva, tad tā neapšaubāmi Latvijas sporta medijā būs viena no nozīmīgākajām ziņām visā gadā, kuru pārspēt būtu grūti. Ar triumfu "French Open" finālā gan to, protams, izdarīt varētu, jo Ostapenko tituls ir viens no svarīgākajiem brīžiem Latvijas sportā pēdējā desmitgadē. Taču skaidrs, ka, piemēram, NBA kontekstā lielākā zvaigzne no latviešiem ir Porziņģis, tādēļ teorētiski līdzvērtīgu ziņu konkurencē Porziņģa paveiktais visdrīzāk tiktu likts augstāk par Bertānu vai Kuruca, jo par šo ziņu vienkārši būtu lielāka interese no lasītājiem.

Kāda bija ikdiena, kad Kristaps Porziņģis aizvadīja spēli? Kā notika gatavošanās šim mačam no žurnālistu viedokļa?

-

Cik lielu apjomu aizņēma Kristaps Porziņģis no Jūsu darba dienas?

Tā kā mana darba prioritārais virziens ir futbols, manu darba dienu Porziņģa spēlēšana vai nespēlēšana būtiski neietekmēja. Tas vairāk attiecās uz kolēģiem, kur specializējas basketbola lauciņā un rakstīja Porziņģa spēļu aprakstus, analīzes, arī tulkoja dažādus komentārus par "Knicks" tēmām u.tml.

Dokumentārā lapa

Bakalaura darbs „Kristapa Porziņa 2017./2018. gada NBA sezonas snieguma reprezentācijas (pirms un pēc traumas) Latvijas sporta ziņu portālā “sportacentrs.com” ” izstrādāts LU Sociālo zinātņu fakultātē.

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie informācijas avoti un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Darba apjoms (no ievada līdz secinājumiem ieskaitot) ir 100 167 rakstzīmes (ieskaitot intervālus, bet neieskaitot zemspītras atsauces).

Autors: _____ Mārcis Gaigalnieks

(paraksts)

Rekomendēju/nerekomendēju darbu aizstāvēšanai.

Vadītāja: docnets Dr.sc.comm. Didzis Bērziņš _____

(paraksts)

28.05.2019

Recenzents: pasniedzējs Mg.sc.soc. Mārtiņš Pričins _____

(paraksts)

Darbs iesniegts Komunikācijas zinātnes nodaļā 30.05.2019.

Dekāna pilnvarotā persona: metodiķe Dace Valtiņa _____

(paraksts)

Darbs aizstāvēts bakalaura gala pārbaudījuma komisijas sēdē

12.06.2019 prot. Nr. _____

Komisijas sekretāre: doc. Marita Zitmane _____

(paraksts)